

206

Správa o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 2023

Materiál sa predkladá:

V zmysle § 39 ods. 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky

berie na vedomie

„Správu o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 2023“

Predkladá:

Peter Kažimír
guvernér
Národnej banky Slovenska

Obsah materiálu:

1. Predkladacia správa
2. Správa nezávislého audítora a Účtovná závierka NBS k 31. decembru 2023
3. Dodatok správy nezávislého audítora k správe o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 2023 a Správa o výsledku hospodárenia NBS za rok 2023

PREDKLADACIA SPRÁVA

Európska centrálna banka (ďalej len „ECB“) **v roku 2023 pokračovala v nevyhnutnom sprísňovaní menovej politiky.** Globálna ekonomika naďalej čelí neistote a pre centrálnu banku je dôležité zachovať trpezlivosť pri prijímaní kľúčových rozhodnutí. Unáhlené konanie na základe krátkodobého vývoja by mohlo oslabiť doterajšie úspechy v boji s vysokou infláciou. **ECB podnikla kroky zabezpečujúce návrat inflácie k dvojpercentnému cieľu, vrátane zvýšenia kľúčových úrokových sadzieb na rekordne vysoké úrovne.** Tie v priebehu minulého roka stúpili o 2%. Inflácia v reakcii na prísnu menovú politiku a ekonomický vývoj začala klesať a v novembri sa v celej Európskej únii priblížila k predkrízovým hodnotám. Očakáva sa, že rast cien bude spomaľovať aj v tomto a nasledujúcom roku. **Centrálnu banku však v roku 2023 za stabilizáciu zaplatili pokračujúcimi stratami na svojich hospodárskych výsledkoch.**

Výnimkou nebola ani Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“). Efekt zvyšovania úrokových sadzieb sa negatívne prejavil v rastúcich úrokových nákladoch. Nízke fixné výnosy plynúce z objemných menovo-politických portfólií nedokázali pokryť zvýšené náklady. Výsledok z finančných činností stiahol hospodársky výsledok síce do straty, ale NBS ju bola schopná vykryť z vlastných rezerv na finančné riziká tvorených v minulosti. **Národná banka Slovenska tak ku koncu roka 2023 vykázala nulový hospodársky výsledok.** Formou zrážkovej dane z dlhopisov emitovaných na Slovensku však prispela NBS do štátneho rozpočtu v roku 2023 čiastkou 33 mil. EUR.

Menovo-politické portfólio banky bolo ku koncu roka 2023 v objeme 46 mld. EUR, z toho 42 mld. EUR tvorilo portfólio cenných papierov a 4 mld. EUR refinančné operácie. Súčasťou menovo-politického portfólia sú aj cenné papiere emitované vládou Slovenskej republiky. Celková držba cenných papierov emitovaných vládou SR na úrovni Eurosystému dosiahla ku koncu decembra 26 mld. EUR a v portfóliu NBS bolo z toho 20 mld. EUR. Držba slovenských vládnych cenných papierov je dôležitou formou pomoci zo strany NBS, pomoci, vďaka ktorej Slovensko od roku 2015 ušetrilo viac ako miliardu EUR.

Z výkonu menovej politiky mala v roku 2023 NBS stratu 258 mil. EUR. Menová politika NBS nasleduje a stojí na rozhodnutiach Európskej centrálnej banky. V kontexte nevyhnutného zvyšovania úrokových sadzieb tak hlavnou príčinou zostáva úroková nerovnováha zaťažujúca portfólio. Vysoké náklady, ktoré sú tiež súčasťou výsledku z menovej politiky, pribudli aj z emisie bankoviek. Práve na Slovensku, vďaka jeho geopolitickej polohe v kombinácii so vznikom konfliktu na Ukrajine, NBS už dlhodobo presahuje hodnoty emisie danej kapitálovým kľúčom eurozóny. Vo výsledku za rok 2023 zvýšený objem emisie pre NBS znamenal dodatočné náklady v objeme 298 mil. EUR.

Národná banka drží investičné portfólio vo výške 10,4 mld. EUR. Na rozdiel od operácií menovej politiky, výsledok zo správy investičných rezerv sa v roku 2023 preklopil do zisku. Ďalšie straty však priniesli operácie s klientmi a výpadok podielu na zisku ECB, ktorý sa týkal všetkých centrálnych bánk Eurosystému. **Celkový výsledok z finančných činností NBS za rok 2023 skončil stratou vo výške 271 mil. EUR.**

Počet zamestnancov zostal v roku 2023 nezmenený, a to aj napriek novým funkciám a reguláciám, ktoré centrálnu banku postupne prijímajú. Inflácia sa však podpísala aj pod náklady banky. **Prevádzkové náklady v dôsledku vysokej inflácie a strojnásobenia nákladov na spotrebu energie stúpili na 113 mil. EUR.**

Napriek týmto sťaženým podmienkam NBS pokračovala v podpore finančného vzdelávania a budovania finančnej gramotnosti obyvateľov Slovenska a vložila do tejto podpory viac ako milión priamych nákladov. Okrem toho prostredníctvom svojej nadácie podporila celkovo už 40 projektov zameraných na podporu finančného vzdelávania a finančnej gramotnosti.

„Správa o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 2023“ je v súlade so zákonom č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska predložená Národnej rade Slovenskej republiky v zákonomnom termíne do 31. marca 2024.

Súčasťou predkladaného materiálu je Správa nezávislého audítora a účtovná závierka NBS k 31.12.2023 (časť 2 materiálu), Dodatok správy nezávislého audítora k Správe o výsledku hospodárenia NBS za rok 2023 a Správa o výsledku hospodárenia NBS za rok 2023 (časť 3 materiálu). Audítor vydal k účtovnej závierke NBS k 31.12.2023 nemodifikovanú správu nezávislého audítora, tzn. vyjadril názor, že účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31.12.2023 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci k uvedenému dátumu v súlade s usmernením ECB, Medzinárodnými štandardami pre finančné vykazovanie a zákonom o účtovníctve.

Dodatok správy nezávislého audítora k Správe o výsledku hospodárenia NBS za rok 2023 potvrdzuje konzistentnosť údajov medzi účtovnou závierkou a hodnotením výsledkov hospodárenia.

Časť 2

Správa nezávislého audítora

a

**Účtovná závierka
Národnej banky Slovenska
k 31. decembru 2023**

Národná banka Slovenska

SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“), ktorá zahŕňa súvahu k 31. decembru 2023, výkaz ziskov a strát za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2023 a výsledku jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov sa bližšie uvádza v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od banky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky vrátane Etického kódexu audítora, ktoré sú relevantné pre náš audit účtovnej závierky, a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že získané audítorské dôkazy poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť Bankovej rady NBS za účtovnú závierku

Banková rada NBS zodpovedá za zostavenie a verné zobrazenie účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve, a za interné kontroly, ktoré Banková rada NBS považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, aby neobsahovala významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky Banková rada NBS zodpovedá za zhodnotenie schopnosti banky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mala v úmysle banku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemala inú reálnu možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našou zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá obsahuje názor audítora. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, ale nie záruku, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí prípadnú významnú nesprávnosť. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak by bolo opodstatnené očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne ovplyvnia ekonomické rozhodnutia používateľov, ktoré boli prijaté na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi uplatňujeme odborný úsudok a zachováame profesionálny skepticizmus počas celého auditu. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a vykonávame audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre názor audítora. Riziko neodhalenia významnej nesprávnej v dôsledku podvodu je vyššie ako riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie aby sme vyjadrili názor na efektívnosť interných kontrol banky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód, ako aj primeranosť účtovných odhadov a súvisiacich informácií zverejnených Bankovou radou NBS.
- Predkladáme záver o tom, či Banková rada NBS vhodne používa účtovnú zásadu nepretržitého pokračovania v činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť banky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú takéto zverejnené informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery však vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že banka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane zverejnených informácií, ako aj to, či účtovná závierka verne zobrazuje uskutočnené transakcie a udalosti.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

SPRÁVA K ĎALŠÍM POŽIADAVKÁM ZÁKONOV A INÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú vo výročnej správe

Banková rada NBS je zodpovedná za informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej podľa požiadaviek zákona o účtovníctve a zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Naš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie vo výročnej správe.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky sme zodpovední za oboznámenie sa s informáciami uvedenými vo výročnej správe a za vyhodnotenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Výročnú správu sme ku dňu vydania správy audítora z auditu účtovnej závierky nemali k dispozícii.

Keď získame výročnú správu, posúdime, či výročná správa banky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o účtovníctve a zákon o NBS, a na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky vyjadríme názor, či:

- informácie uvedené vo výročnej správe zostavenej za rok 2023 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- výročná správa obsahuje informácie podľa zákona o účtovníctve a zákona o NBS.

Okrem toho uvedieme, či sme zistili významné nesprávne vo výročnej správe na základe našich poznatkov o banke a jej situácii, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky.

Bratislava 15. marca 2024

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

**Účtovná závierka
Národnej banky Slovenska
k 31. decembru 2023**

S Ú V A H A

Národnej banky Slovenska

AKTÍVA	Pozn.	k 31.12.2023 tis. EUR	k 31.12.2022 tis. EUR
A1 Zlato a pohľadávky v zlate	1	1 903 060	1 738 257
A2 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	2	7 562 377	7 539 986
A3 Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	3	617 554	549 944
A4 Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách	4	1 123 604	1 324 579
A5 Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v operáciách menovej politiky	5	4 084 210	6 760 260
A6 Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	6	5 785	10 187
A7 Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách	7	42 092 623	43 615 607
A8 Dlh verejnej správy v eurách		0	0
A9 Pohľadávky v rámci Eurosystému	8	757 198	757 198
A10 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
A11 Ostatné aktíva	9	6 057 891	5 300 590
A12 Strata	35	0	156 448
AKTÍVA SPOLU		64 204 303	67 753 058
PASÍVA			
L1 Bankovky v obeh	10	16 377 522	16 561 368
L2 Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky	11	15 379 532	12 435 920
L3 Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách	12	1 385 095	705 537
L4 Emitované dlhové certifikáty		0	0
L5 Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách	13	958 449	1 698 775
L6 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v eurách	14	1 941 254	5 362 762
L7 Záväzky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene	15	4 929 271	4 059 995
L8 Záväzky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene	16	3 109 031	618 540
L9 Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF	17	1 580 280	1 627 080
L10 Záväzky v rámci Eurosystému	18	15 008 969	21 043 250
L11 Položky v priebehu vysporiadania		0	0
L12 Ostatné záväzky	19	976 600	901 835
L13 Rezervy	20	552 025	918 685
L14 Účty precenenia	21	1 647 850	1 460 128
L15 Základné imanie a rezervné fondy	22	358 425	359 183
L16 Zisk		0	0
PASÍVA SPOLU		64 204 303	67 753 058

Pozn. 1. Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu. Uvedené platí pre celý dokument.
2. V údajoch roku 2022 bola vykonaná prezentačná zmena

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT
Národnej banky Slovenska

	Pozn.	31.12.2023 tis. EUR	31.12.2022 tis. EUR
1.1 Úrokové výnosy		1 227 931	603 305
1.2 Úrokové náklady		(2 016 393)	(470 535)
1 Čistý výsledok z úrokov	24	(788 462)	132 770
2.1 Realizované zisky/(straty) z finančných operácií		30 252	13 008
2.2 Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií		(55 798)	(290 663)
2.3 Tvorba a použitie rezerv na finančné riziká		367 122	0
2 Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík	25	341 576	(277 654)
3.1 Výnosy z poplatkov a provízií		7 546	3 261
3.2 Náklady na poplatky a provízie		(2 124)	(2 112)
3 Čistý výsledok z poplatkov a provízií	26	5 421	1 149
4 Výnos z akcií a podielových účastí	27	15 635	9 703
5 Čistý výsledok zo systému združovania	28	555 793	120 886
6 Ostatné výnosy	29	26 142	23 220
Celkový čistý výsledok		156 106	10 073
7 Personálne náklady	30	(72 694)	(63 183)
8 Administratívne náklady	31	(32 065)	(25 670)
9 Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	32	(9 634)	(9 265)
10 Služby súvisiace s výrobou bankoviek	33	(3 162)	(3 545)
11 Ostatné náklady	29	(5 142)	(6 302)
12 Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem	34	(33 409)	(58 556)
Zisk / (strata)	35	0	(156 448)

Pozn. Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhleniu. Uvedené platí pre celý dokument.

POZNÁMKY

k účtovnej závierke k 31. decembru 2023

Bratislava, 15. marec 2024

A. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE O NÁRODNEJ BANKE SLOVENSKA

Národná banka Slovenska (ďalej len „NBS“ alebo „banka“) bola zriadená na základe zákona č. 566/1992 Zb. o Národnej banke Slovenska v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NBS“). Svoju činnosť zahájila 1. januára 1993.

Zavedením eura na Slovensku k 1. januáru 2009 sa NBS stala riadnym členom Eurosystemu a riadi sa Protokolom o štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (ďalej len „Štatút“).

V zmysle § 39, ods. 5 zákona o NBS banka predkladá ročnú správu o výsledku hospodárenia na preukázanie Národnej rade Slovenskej republiky do troch mesiacov po skončení kalendárneho roka. Popri údajoch o účtovnej závierke NBS a výroku audítora o jej overení sa v tejto správe osobitne uvádzajú údaje o nákladoch na činnosť NBS. Ak o to Národná rada Slovenskej republiky požiada, NBS je povinná do šiestich týždňov doplniť správu podľa jej požiadavky, prípadne podať vysvetlenie k predloženej správe.

Najvyšším riadiacim orgánom NBS je Banková rada NBS (ďalej len „banková rada“). Zloženie bankovej rady k 31. decembru 2023 bolo nasledovné:

Meno	Funkčné obdobie v bankovej rade		Funkcia v súčasnosti
	od	do	
Ing. Peter Kažimír	01.06.2019	01.06.2025	guvernér
Ing. Vladimír Dvořáček	02.04.2014	03.04.2025	člen
RNDr. Dušan Jurčák	15.06.2023	15.06.2029	člen

Ku dňu 19.12.2023 ukončil pôsobenie v bankovej rade Prof. Ľuboš Pástor.

B. ÚČTOVNÉ ZÁSADY A POSTUPY**(a) Právny rámec a účtovné zásady**

Banka uplatňuje princípy účtovania podľa Usmernenia Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Usmernenie ECB“). Pri účtovaní o transakciách, ktoré Usmernenie ECB nereguluje, banka postupuje podľa Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie. V ostatných prípadoch banka postupuje podľa zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. V súlade s týmto právnym rámcom banka aplikuje nasledovné základné účtovné princípy:

- princíp ekonomickej reality a transparentnosti,
- princíp obozretnosti,
- zohľadnenie posúvahových udalostí,
- princíp významnosti,
- aktuálny princíp,
- princíp kontinuity,
- princíp konzistentnosti a porovnateľnosti.

Aktíva a pasíva sa v súvahe vykazujú len vtedy, ak je pravdepodobné, že akékoľvek budúce ekonomické úžitky s nimi súvisiace budú plynúť v prospech alebo na ťarchu banky, všetky riziká a úžitky boli prevedené na banku a možno spoľahlivo určiť cenu alebo hodnotu aktíva, resp. záväzku.

Pre devízové transakcie, finančné nástroje, s výnimkou cenných papierov, a prislúchajúce časové rozlíšenie sa uplatňuje ekonomický princíp. V deň uzatvorenia obchodu sú transakcie zachytené na podsúvahových účtoch. Ku dňu vysporiadania obchodu sa podsúvahové záznamy stornujú a obchod sa účtuje v súvahe. O ostatných hospodárskych operáciách a obchodoch s cennými papiermi sa účtuje podľa princípu vyrovnania hotovosti, tzn. v deň uzatvorenia obchodu sa nevykonajú žiadne účtovné zápisy a účtuje sa až v deň vysporiadania transakcie v súvahe.

Časové rozlíšenie úrokov súvisiacich s finančnými nástrojmi sa počíta a účtuje denne. Pre časové rozlíšenie prémie a diskontu sa používa IRR metóda (internal rate of return), v ostatných prípadoch sa uplatňuje lineárna metóda, alebo metóda definovaná pre príslušný finančný nástroj. Pre cenné papiere s vloženou opciou na predčasné splatenie sa časové rozlíšenie prémie a diskontu účtuje do oficiálnej splatnosti cenného papiera. Časové rozlíšenie úrokov sa vykazuje oddelene od finančného nástroja v položke „Ostatné aktíva“ alebo „Ostatné záväzky“. Časové rozlíšenie diskontu a prémie sa vykazuje spolu s finančným nástrojom.

Pri účtovnej závierke postupuje banka v zmysle odporúčaných harmonizovaných postupov pre zostavenie poznámok k účtovným výkazom národnej centrálnej banky v Eurosysteme.

Banka nezostavuje konsolidovanú účtovnú závierku v zmysle § 22 zákona o účtovníctve.

(b) Oceňovanie majetku a záväzkov

Finančné aktíva a záväzky, okrem cenných papierov držaných do splatnosti, cenných papierov držaných na účely menovej politiky a neobchodovateľných majetkových účastí, sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými kurzami a cenami. Opcie vložené do cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského nástroja a finančný nástroj sa oceňuje ako celok. Pre cudzie meny vrátane súvahových a podsúvahových transakcií je oceňovanie realizované pre každú menu osobitne, cenné papiere sú oceňované osobitne pre každý ISIN kód, pri úrokových a menovo-úrokových swapoch a futures je oceňovaný každý obchod individuálne. V prípade zlata sa nerozlišuje medzi cenovými a kurzovými oceňovacími rozdielmi.

Cenné papiere držané na účely menovej politiky sú oceňované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. V prípade znehodnotenia je k poslednému kalendárnemu dňu roka vytvorená rezerva, ktorá sa následne každoročne prehodnocuje. Rezerva na zníženie hodnoty cenných papierov nadobudnutých v rámci programu pre trhy s cennými papiermi (ďalej len „SMP“), tretieho programu nákupu krytých dlhopisov (ďalej len „CBPP3“), programu nákupu cenných papierov podnikového sektora (ďalej len „CSPP“), cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutými v rámci programu nákupu aktív verejného sektora na sekundárnom trhu (ďalej len „PSPP“), cenných papierov podnikového sektora, krytých dlhopisov a cenných papierov emitovaných medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami nadobudnutých v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (ďalej len „PEPP“) sa tvorí vo výške percentuálnych podielov na splatenom kapitáli ECB platných v čase, kedy došlo k prvotnému znehodnoteniu. Banka tvorí rezervu v plnej výške v prípade znehodnotenia cenných papierov emitovaných vládou Slovenskej republiky obstaraných v rámci programov PSPP a PEPP (pozri pozn. 7).

Bežné účty a poskytnuté/prijaté vklady a úvery sa oceňujú v menovitej hodnote.

Majetkové účasti, okrem fondov Exchange Traded Funds v mene USD (ďalej len „ETF“), sú oceňované v obstarávacích cenách a podliehajú testu na znehodnotenie. Na zníženie hodnoty majetkových účastí sa tvorí opravná položka účtovaná do hospodárskeho výsledku. Fondy ETF sa oceňujú na mesačnej báze strednými trhovými cenami za každý cenný papier (ISIN) osobitne.

Kurzy hlavných cudzích mien, prepočítané k jednému euru, použité na ocenenie majetku a záväzkov k 31. decembru 2023 boli:

Mena	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
EUR/ozs*	1 867,82800	1 706,07500	161,75300
CNY	7,85090	7,35820	0,49270
GBP	0,86905	0,88693	(0,01788)
JPY	156,33000	140,66000	15,67000
USD	1,10500	1,06660	0,03840
XDR	0,82257	0,79891	0,02366

* 1 ozs (trójska unca) = 31,1034807 g

(c) Účtovanie a vykazovanie výnosov

Realizované zisky a straty vznikajú z denného ocenenia zmeny stavu majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi transakčnou a priemernou cenou príslušného finančného nástroja alebo meny. Účtujú sa priamo do výkazu ziskov a strát.

Nerealizované zisky a straty sú výsledkom mesačného ocenenia majetku a záväzkov a predstavujú rozdiel medzi priemernou cenou v účtovníctve a strednou trhovou cenou k ultimu mesiaca príslušného finančného nástroja alebo meny. Nerealizované zisky sú vykázané vo vlastnom imaní na účtoch rozdielov z ocenenia (pozri pozn. 21). Nerealizované straty, ktoré prevyšujú nerealizované zisky z ocenenia daného finančného nástroja alebo meny, sú vykázané vo výkaze ziskov a strát. Nerealizované straty z jedného finančného nástroja alebo meny sa nekompenzujú s nerealizovanými ziskami z iného finančného nástroja alebo meny. V prípade nerealizovanej straty na konci roka je priemerná obstarávací cena upravená na výšku koncoročného výmenného kurzu alebo trhovej ceny oceňovanej položky. Nerealizované straty z ocenenia úrokových a menovo-úrokových swapov a obchodovateľných cenných papierov sa v nasledujúcich rokoch amortizujú do výnosov.

Prémie a diskonty nakúpených cenných papierov sa vykazujú vo výkaze ziskov a strát kompenzované ako úrokový výnos.

Pri vykazovaní úrokových nákladov alebo výnosov plynúcich zo záporných úrokových sadzieb sa postupuje podľa harmonizovaných odporúčaní, v zmysle ktorých sa tieto kompenzujú s ostatnými úrokovými nákladmi alebo výnosmi k príslušným transakciám. Čistý úrokový výnos je vykázaný v úrokových výnosoch, čistý úrokový náklad je súčasťou úrokových nákladov.

(d) Zlato a pohľadávky v zlate

Swapové operácie so zlatom sú vykázané ako repo obchody so zlatom (pozri pozn. 14). Zlato použité v týchto transakciách zostáva súčasťou bilančnej sumy banky v položke „Zlato a pohľadávky v zlate“.

(e) Dlhové cenné papiere

Pri prvotnom účtovaní sa cenné papiere oceňujú v transakčných cenách. Poplatky, ktoré nie sú súčasťou transakčnej ceny, sa účtujú priamo do výkazu ziskov a strát a nepovažujú sa za súčasť priemernej obstarávacej ceny cenného papiera.

Cenné papiere sú vykázané spolu s časovým rozlíšením prémie a diskontu. Kupóny sú vykázané v položke „Ostatné aktíva“. Daň z príjmov z dlhopisov a pokladničných poukázok vyberaná zrážkou sa vykazuje vo výkaze ziskov a strát v položke „Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem“ (pozri pozn. 34).

(f) Deriváty

Menové forwardové a swapové obchody sa účtujú na podsúvahové účty v deň uzatvorenia obchodu v spotovom kurze transakcií a na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahrňajú do čistých pozícií mien. Rozdiel medzi spotovou a forwardovou hodnotou transakcie sa považuje za platený alebo prijatý úrok, ktorý sa časovo rozlišuje. Pri menových swapoch sa forwardová pozícia oceňuje spolu so súvisiacou spotovou pozíciou, preto na menovú pozíciu má vplyv iba časové rozlíšenie úrokov v cudzej mene.

Pri úrokových swapoch sa nominálna hodnota podkladového aktíva účtuje na podsúvahových účtoch odo dňa uzatvorenia do dňa vyrovnania obchodu. Každý obchod sa oceňuje osobitne na základe všeobecne akceptovaných modelov oceňovania s použitím príslušných výnosových kriviek odvodených od kótovaných úrokových sadzieb.

Pre menovo-úrokové swapy sa uplatňujú ustanovenia osobitne pre menovú a úrokovú časť swapu. Forwardové a spotové nákupy a predaje menovo-úrokových swapov sa účtujú na súvahových účtoch v príslušný deň vyrovnania v spotovom kurze transakcií. Na účely výpočtu priemernej obstarávacej ceny meny a kurzových ziskov a strát sa zahrňajú do čistých pozícií mien. Platby úrokov sú dohodnuté v pravidelných splátkach v dvoch rôznych menách. Platené a prijaté úroky sa denne časovo rozlišujú. Pre oceňovanie úrokovej časti platia pravidlá ako pre úrokové swapy.

Pri náraste, resp. poklese čistej hodnoty úrokového, menového alebo menovo-úrokového swapu je s vybranými protistranami zmluvne dohodnuté dorovnávanie kolaterálmi vo forme vkladov s dennou prolongáciou. Úhrada úrokov sa vykonáva na mesačnej báze (pozri pozn. 9 a 19).

Kontrakty futures banka vykazuje na podsúvahových účtoch od uzatvorenia obchodu až do doby vysporiadania v menovitej hodnote podkladového nástroja. Počiatočné marže môžu byť poskytnuté vo forme hotovosti alebo vo forme cenných papierov. O počiatočnom depozite vloženom vo forme cenných papierov sa neúčtuje. Denné vyrovnanie preceňovacích rozdielov na účte marží sa účtuje do výkazu ziskov a strát.

Opcie vložené do dlhových cenných papierov sa neoddeľujú od hostiteľského finančného nástroja.

(g) Reverzné obchody

Reverzné obchody sú operácie, pri ktorých banka uskutočňuje dohody o spätnom odkúpení alebo úverové operácie zabezpečené kolaterálom.

Dohody o spätnom odkúpení (repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane pasív ako kolaterizovaný prijatý úver, zatiaľ čo položka poskytnutá ako zábezpeka zostáva v súvahe na strane aktív. Poskytnuté cenné papiere v rámci repo obchodu zostávajú stále súčasťou portfólia banky.

Reverzné dohody o spätnom odkúpení (obrátený repo obchod) sa v súvahe účtujú na strane aktív ako kolaterizovaný poskytnutý úver. O prijatých cenných papieroch sa v rámci reverzného repo obchodu neúčtuje.

V prípade odchýlky hodnoty kolaterálu od príslušnej hodnoty úveru, ktorá predstavuje zvýšené kreditné riziko pre protistranu, je požadovaný kolaterál vo forme vkladu. Uvedené vklady sú úročené a denne sa prolongujú (pozri pozn. 12 a 14).

O pôžičkách cenných papierov, ktoré sa realizovali v rámci automatického programu požičievania cenných papierov (securities lending), banka neúčtuje. Výnosy z týchto transakcií sa účtujú do výkazu ziskov a strát.

(h) Bankovky v obehu

V zmysle Rozhodnutia ECB/2010/29 v znení neskorších predpisov emitujú eurobankovky spoločne národné centrálné banky Eurosystému a ECB. Celková hodnota bankoviek v obehu je alokovaná jednotlivým centrálnym bankám Eurosystému v posledný pracovný deň každého mesiaca podľa kľúča na pridelenie bankoviek. Podiel ECB na celkovej hodnote bankoviek v obehu je vo výške 8%. NBS sa v zmysle uvedeného rozhodnutia od 1.1.2023 podieľa na celkovej emisii eurobankoviek Eurosystému vo výške 1,0450%. Podiel na bankovkách v obehu je vykázaný v položke na strane pasív „Bankovky v obehu“ (pozri pozn. 10).

Rozdiel medzi hodnotou alokovaných bankoviek podľa kľúča na pridelenie bankoviek a hodnotou bankoviek, ktoré sú v skutočnosti v obehu, predstavuje úročenú pohľadávku alebo záväzok v rámci Eurosystému. Tieto sa vykazujú v položke „Pohľadávky resp. Záväzky v rámci Eurosystému“.

Úrokový výnos alebo náklad súvisiaci s týmito pohľadávkami resp. záväzkami je vykázaný kompenzovane v položke „Čistý výsledok z úrokov“ vo výkaze ziskov a strát (pozri pozn. 24).

(i) Prerozdelenie zisku ECB

V zmysle čl. 33 Štatútu sa čistý zisk ECB prerozdeľuje medzi centrálnu banku Eurosystému v pomere k ich splateným podielom na upísanom základnom imaní ECB. V zmysle rozhodnutia Rady guvernérov výnos z 8 % podielu ECB na emisii eurobankoviek ako aj výnosy z cenných papierov nakúpených ECB v rámci programov SMP, CBPP3, PSPP, PEPP a ABSPP (nákupný program dlhopisov krytých aktívami) sú medzi centrálnu banku distribuované v januári nasledujúceho kalendárneho roka, v rámci tzv. predbežného prerozdelenia zisku, ak Rada guvernérov nerozhodne inak. Zostávajúca časť zisku ECB je prerozdeľovaná po schválení účtovnej závierky ECB za daný kalendárny rok.

Na základe Rozhodnutia Rady guvernérov môže ECB stratu vytvorenú v účtovnom období uhradiť zo všeobecného rezervného fondu alebo z menového príjmu prerozdeleného jednotlivým centrálnym bankám Eurosystému. V januári 2024 Rada guvernérov odsúhlasila, že strata ECB za rok 2023 bude čiastočne uhradená úplným rozpustením všeobecnej rezervy ECB na finančné riziká. Zostávajúca strata bude prenesená do nasledujúcich období a uhradená z budúcich ziskov ECB.

ECB bude pravdepodobne vykazovať straty niekoľko nasledujúcich rokov, ako dôsledok materializácie úrokového rizika. Rozsah týchto strát je neistý a do veľkej miery závisí od vývoja kľúčových úrokových sadzieb ECB a štruktúry bilancie ECB. V každom prípade, kapitál ECB spolu s oceňovacími rozdielmi (spolu 45,8 mld. EUR k 31.12.2023), jej zabezpečuje dostatočnú finančnú silu a ECB tak môže efektívne fungovať a plniť svoj primárny mandát udržiavania cenovej stability.

(j) Dlhodobý majetok

Majetok NBS v zmysle Usmernenia ECB zahŕňa dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 10 000 EUR a prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok. Nehnuteľnosti, umelecké diela, nehnuteľné kultúrne pamiatky a zbierky s výnimkou tých, ktoré sú vedené podľa osobitného predpisu (zákon č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty v znení neskorších predpisov), sa evidujú v súvahe bez ohľadu na ich vstupnú cenu. Majetok vedený podľa osobitného predpisu sa eviduje v podsúvahe a v odbornej evidencii zbierkových predmetov v obstarávacej cene. Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok do 10 000 EUR, ktorý bol obstaraný a uvedený do používania pred 1. januárom 2010, sa naďalej odpisuje tak, ako bol zaradený, až do jeho úplného odpísania.

Majetok klasifikovaný ako dlhodobý majetok na predaj je vykazovaný buď v obstarávacej cene zníženej o oprávky a opravné položky alebo v reálnej hodnote zníženej o náklady spojené s predajom v závislosti od toho, ktorá z týchto hodnôt je nižšia.

Odpisová skupina	Doba odpisovania v rokoch
1. Budovy, dlhodobé investície, technické zhodnotenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok	30
2. Jednotlivé oddeliteľné súčasti zabudované v stavbách určené na samostatné odpisovanie	4 - 20
3. Inžinierske stavby	20
4. Stroje a zariadenia	2 - 12
5. Dopravné prostriedky	4 - 6
6. Operatívny lízing	podľa zmluvy
7. Inventár	4 - 12
8. Dlhodobý nehmotný majetok - nakupovaný softvér	2 - 10
9. Ostatný dlhodobý nehmotný majetok	4, resp. podľa zmluvy

(k) Dane

NBS v zmysle § 12 zákona č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov nie je platcom dane z príjmu. Predmetom zdanenia sú iba príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou (pozri pozn. 34).

Od 1. júla 2004 je NBS platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa zákona č. 222/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

(l) Rezervy

Banka tvorí všeobecnú rezervu na finančné riziká s cieľom zabezpečenia sa voči kurzovým, úrokovým, kreditným, akciovým rizikám a rizikám vyplývajúcim zo zmeny ceny zlata (pozri pozn. 20 a 25), ktorá je vykazovaná vo vlastnom imaní banky.

Výška rezervy sa prehodnocuje vždy ku koncu roka a vychádza z odhadu možnej straty na základe ukazovateľa Expected Shortfall pri pravdepodobnosti 99% na obdobie jedného roka, na základe simulácie možného vývoja na finančných trhoch vo vzťahu k pozíciám finančných nástrojov v držbe NBS.

Pri tvorbe rezervy sa zohľadňuje podiel NBS na kreditných rizikách z menovo-politických operácií a intervenčných nákupných programov uskutočnených v rámci Eurosystemu. Z výstupov generovaných ECB v rámci pravidelnej analýzy finančných rizík a zdrojov na ich krytie v národných centrálnych bankách Eurosystemu je prevzatá hodnota podielu rizík NBS na rizikách ECB a hodnoty kreditných rizík menovo-politických portfólií, z ktorých zisky a straty sú zdieľané centrálnymi bankami Eurosystemu. Odhad výšky rezervy na krytie možnej straty vyplývajúcej z kreditných rizík ostatných menovo-politických portfólií a investičného portfólia banky je kalkulovaný na úrovni NBS.

Finančné pozície vstupujú do hodnotenia rizík v trhových cenách, s výnimkou menovo-politických portfólií, ktoré vstupujú do výpočtu v amortizovanej hodnote z účtovníctva.

V zmysle schválenej koncepcie môže banková rada pri rozhodovaní o výslednej výške rezervy zohľadniť dodatočné faktory, pri ktorých sa predpokladá ich vplyv na hodnotu rizika. V prípade materializácie finančných rizík na ktoré je rezerva tvorená môže banková rada rozhodnúť o jej použití. Použitie všeobecnej rezervy znižuje náklady banky a vykazuje sa na riadku 2.3 Tvorba a použitie rezerv na finančné riziká Výkazu ziskov a strát.

(m) Prerozdelenie zisku NBS

V súlade s § 39 ods. 4 zákona o NBS môže banka použiť vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších fondov vytváraných zo zisku, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných fondov, alebo banková rada môže rozhodnúť, že sa neuhradená strata prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

C. POZNÁMKY K POLOŽKÁM SÚVAHY A VÝKAZU ZISKOV A STRÁT

1. Zlato a pohľadávky v zlate

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Zlato v repo obchode	1 895 860	1 731 674	164 186
Zlato uložené v bankách	4 267	3 903	365
Zlato v zásobe	2 933	2 680	253
Spolu	1 903 060	1 738 257	164 804

Hodnota zlata vykázaná k 31. decembru 2023 predstavuje 1 019 tisíc ozs zlata (1 019 tisíc ozs zlata k 31. decembru 2022), z toho 1 015 tisíc ozs je použitých pri repo obchodoch, 2 tisíc ozs je uložených ako depozitum v korešpondenčných bankách a 2 tisíc ozs je uložených v banke.

Trhová cena zlata k 31. decembru 2023 bola 1 867,828 EUR/ozs (1 706,075 EUR/ozs k 31. decembru 2022). Zmeny zostatkov účtov súvisia s oceňovacími rozdielmi (pozri pozn. 21).

2. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Pohľadávky a záväzky voči MMF	1 943 554	1 981 354	(37 800)
Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva	5 618 823	5 558 632	60 191
Spolu	7 562 377	7 539 986	22 391

Pohľadávky a záväzky voči MMF

	31.12.2023 Ekvivalent v mil. XDR	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 Ekvivalent v mil. XDR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena tis. EUR
Pohľadávky voči MMF:	2 323	2 825 577	2 306	2 889 065	(63 488)
1) Členská kvóta:	1 001	1 218 244	1 001	1 253 838	(35 594)
a) členský vklad	724	882 029	724	907 717	(25 688)
b) rezervná pozícia	277	336 215	276	346 121	(9 906)
- devízová časť členskej kvóty	138	167 786	138	172 704	(4 918)
- rezervná pozícia FTP	139	168 429	138	173 418	(4 989)
2) Nostro účet v MMF	1 322	1 607 332	1 305	1 635 227	(27 895)
Záväzky voči MMF:	724	882 024	724	907 711	(25 687)
1) Loro účty MMF	730	888 649	737	923 931	(35 282)
2) Účet valorizácie	(5)	(6 626)	(13)	(16 220)	9 594
Spolu (netto)	1 599	1 943 554	1 581	1 981 354	(37 801)

Záväzky voči MMF predstavujú loro účty MMF a k nim prislúchajúci účet valorizácie meny. Hodnota záväzku v domácej mene sa mení v závislosti od reprezentatívneho kurzu MMF. Podstatnú časť záväzku na loro účtoch MMF tvorí hodnota zmenky vo výške 848 332 tis. EUR (882 051 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Banka vedie voči MMF záväzkov z alokácie, ktorý je vykázaný v položke L9 „Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF“ (pozri pozn. 17).

Zostatky v bankách, investície do cenných papierov, zahraničné úvery a ostatné zahraničné aktíva

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	5 561 068	5 515 279	45 789
Ostatné	57 755	43 353	14 402
Spolu	5 618 823	5 558 632	60 191

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách GBP, USD, CNY, AUD, CAD, JPY a CHF. K 31. decembru 2023 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. K nárastu objemu položky prispeli nákupy cenných papierov najmä v mene USD a AUD.

Položka „Ostatné“ obsahuje predovšetkým peňažné prostriedky na nostro účtoch v cudzej mene.

3. Pohľadávky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	615 836	544 856	70 980
Bežné účty	1 719	5 088	(3 369)
Spolu	617 554	549 944	67 611

V položke „Dlhové cenné papiere“ banka vykazuje cenné papiere v menách GBP, USD, CHF, AUD. K 31. decembru 2023 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií.

4. Pohľadávky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Dlhové cenné papiere	1 122 371	1 324 579	(202 209)
Bežné účty	1 234	0	1 234
Spolu	1 123 604	1 324 579	(200 975)

K 31. decembru 2023 banka eviduje najmä cenné papiere peňažných finančných inštitúcií. Medziročný pokles je spôsobený predovšetkým maturitou cenných papierov.

5. Úvery v eurách poskytnuté úverovým inštitúciám eurozóny v súvislosti s operáciami menovej politiky

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Hlavné refinančné operácie (MRO)	172 000	276 000	(104 000)
Dlhodobé refinančné operácie (LTRO)	220 000	450 000	(230 000)
Cielené dlhodobejšie refinančné operácie (TLTRO III)	3 692 210	6 034 260	(2 342 050)
Spolu	4 084 210	6 760 260	(2 676 050)

K 31. decembru 2023 poskytol Eurosystem úvery v celkovej hodnote 410 289 869 tis. EUR (1 324 347 071 tis. EUR k 31. decembru 2022), z toho podiel NBS predstavuje 4 084 210 tis. EUR (6 760 260 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Hlavné refinančné operácie (MRO) sú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu s týždennou frekvenciou a bežnou splatnosťou jeden týždeň. Banka eviduje dve operácie so splatnosťou v januári 2024.

Dlhodobejšie refinančné operácie (LTRO) predstavujú pravidelné reverzné transakcie poskytujúce likviditu na dlhšie obdobie, so splatnosťou od 2 do 48 mesiacov. Banka eviduje tri operácie so splatnosťou v januári až marci 2024.

V rámci dlhodobých refinančných operácií Rada guvernérov predstavila v roku 2019 sériu desiatich štvrtročných cielených dlhodobějších refinančných operácií (TLTRO III), ktoré majú trojročnú splatnosť s možnosťou predčasného splatenia. Z hľadiska úročenia sú operácie rozdelené na 3 obdobia, a to obdobie špeciálnych úrokových sadzieb (24.6.2020 – 23.6.2022), obdobie do 22.11.2022 a od 23.11.2022 do splatnosti. V období špeciálnych úrokových sadzieb sa na všetky nesplatené úvery uplatňuje priemerná úroková sadzba 50 bázičných bodov pod priemernú sadzbu hlavných refinančných operácií. V prípade dosiahnutia prahovej hodnoty výkonnosti úverov sa táto sadzba môže znížiť až na 50 bázičných bodov pod priemernú úrokovú sadzbu jednoduchých sterilizačných operácií. NBS v tomto období v súlade so zásadou opatrnosti uplatňovala pre účtovanie časového rozlíšenia

úrokov najnižšiu možnú sadzbu, t.j. 1,00% p.a., ktorá sa po vyhodnotení stala aj konečnou sadzbou. Na ostatné úrokové obdobia sa aplikuje priemerná úroková sadzba jednodňových sterilizačných operácií, pričom je osobitne počítaná pre obdobie do 22.11.2022 a pre obdobie od 23.11.2022. Pre časové rozlíšenie úrokov za obdobie od 23.11.2022 do konca roka 2023 bola úroková sadzba indexovaná na priemernú platnú úrokovú sadzbu jednodňových sterilizačných operácií počas tohto obdobia. Finálne úrokové sadzby pre TLTRO III budú známe až pri splatnosti alebo predčasnom splatení.

K 31. decembru 2023 banka eviduje sedem operácií TLTRO III s lehotami splatnosti v roku 2024 v objeme 3 692 210 tis. EUR (6 034 260 tis. EUR k 31. decembru 2022). Medziročný pokles súvisí s predčasnou splátkou a maturitami v marci, júni a decembri 2023 v objeme 2 342 050 tis. EUR.

V súlade s článkom 32.4 Štatútu sú riziká vyplývajúce z menovo-politických operácií predmetom zdieľania centrálnymi bankami v pomere k ich kapitálovým klúčom.

6. Ostatné pohľadávky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Redistribučný úver	5 006	6 532	(1 526)
Bežné účty	779	702	77
Vklady poskytnuté k repo obchodom	0	2 954	(2 954)
Spolu	5 785	10 187	(4 403)

Redistribučný úver poskytnutý na financovanie komplexnej bytovej výstavby bol zdelimitovaný z rozdelenia bilancie Štátnej banky Československa. Úroková sadzba na redistribučný úver platná k 31. decembru 2023 je na úrovni 3,00% p.a. (1,00% p.a. k 31. decembru 2022).

K 31. decembru 2023 NBS evidovala v podsúvahe prijatú štátnu záruku za poskytnutý redistribučný úver vo výške 5 630 tis. EUR (6 820 tis. EUR k 31. decembru 2022). Čiastka štátnej záruky je tvorená istinou a úrokmi do doby splatnosti úveru.

7. Cenné papiere rezidentov eurozóny v eurách

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhové cenné papiere držané na účely menovej politiky	41 829 833	43 535 880	(1 706 047)
Ostatné cenné papiere	262 791	79 728	183 063
Spolu	42 092 623	43 615 607	(1 522 984)

Cenné papiere držané na účely menovej politiky

V položke „Cenné papiere držané na účely menovej politiky“ banka vykazuje cenné papiere nakúpené v rámci programov SMP, CBPP3, PSPP a PEPP.

Program	Dátum začiatku	Dátum ukončenia	Číslo rozhodnutia ECB	Cenné papiere k 31.12.2023
SMP	máj 2010	september 2012	ECB/2010/5	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny
CBPP3	október 2014	aktívny	ECB/2020/8 (prepracované znenie) v znení neskorších predpisov	kryté dlhopisy emitované rezidentmi eurozóny
PSPP	marec 2015	aktívny	ECB/2020/9 (prepracované znenie)	dlhové cenné papiere vydané verejnou správou eurozóny, medzinárodnými organizáciami a multilaterálnymi rozvojovými bankami so sídlom v eurozóne
PEPP	marec 2020	aktívny	ECB/2020/17 v znení neskorších predpisov	všetky cenné papiere povolené v rámci programu APP

Reinvestície istiny zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci programu nákupu aktív (ďalej len „APP“), ktorý zahŕňa programy CBPP3, PSPP, ABSPP a CSPP pokračovali v plnom rozsahu do konca februára 2023. Následne sa objem APP portfólia postupným a predvídateľným tempom znižoval. Redukcia portfólia do konca júna 2023 predstavovala v priemere 15 mld. EUR za mesiac. Na základe júnového rozhodnutia Rady guvernérov sa od 1. júla 2023 reinvestície v rámci programu APP ukončili a objem portfólia APP v dôsledku splatnosti cenných papierov postupne klesá.

Reinvestície istiny zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci programu PEPP pokračovali v plnej výške počas roka 2023. Rada guvernérov mieni pokračovať v reinvestovaní istiny zo splatených cenných papierov nakúpených v rámci PEPP aj počas prvého polroku 2024. V druhom polroku 2024 sa očakáva redukcia portfólia PEPP v priemere 7,5 mld. EUR za mesiac so zámerom reinvestície ukončiť na konci roku 2024. Prostriedky zo splatených cenných papierov v rámci portfólia PEPP budú naďalej pružne reinvestované na potlačenie rizík súvisiacich s pandémiou ohrozujúcich fungovanie transmisného mechanizmu menovej politiky.

Cenné papiere nadobudnuté v rámci všetkých menovo-politických programov sú vykazované v amortizovaných cenách a podliehajú testu na zníženie hodnoty. Trhové hodnoty cenných papierov držaných na účely menovej politiky uvedené v nasledujúcej tabuľke sa nevykazujú v súvahe ani vo výkaze ziskov a strát, uvádzajú sa len pre účely porovnania:

	31.12.2023 v tis. EUR		31.12.2022 v tis. EUR		Zmena v tis. EUR	
	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota	Amortizovaná hodnota	Trhová hodnota
CBPP3	2 394 131	2 289 781	2 422 149	2 246 109	(28 018)	43 672
SMP	48 069	49 345	58 132	60 864	(10 063)	(11 519)
PSPP vládne	13 741 476	12 021 760	14 494 320	12 223 956	(752 844)	(202 196)
PSPP medz.	11 448 810	10 241 571	12 647 107	10 907 899	(1 198 297)	(666 328)
PEPP vládne	5 906 110	4 911 411	6 053 799	4 780 942	(147 689)	130 469
PEPP medz.	8 249 323	6 898 462	7 818 433	6 062 588	430 890	835 874
PEPP kryté dlh.	41 914	37 966	41 940	36 235	(26)	1 731
Spolu	41 829 833	36 450 296	43 535 880	36 318 593	(1 706 047)	131 703

Výnosnosť cenných papierov so zdrojom na území Slovenskej republiky je znížená o zrážkovú daň (pozri pozn. 34).

Rada guvernérov ECB pravidelne hodnotí finančné riziká súvisiace s cennými papiermi nadobudnutými v rámci menovo-politických programov. Ročné testy na zníženie hodnoty sú vykonávané na základe odhadu spätne získateľných hodnôt stanovených ku koncu roka a sú schválené Radou guvernérov ECB. Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nadobudnutých v rámci menovej politiky vykonaného k 31. decembru 2023 a v zmysle rozhodnutia Rady guvernérov ECB, sa NBS podieľala na tvorbe rezervy na straty z menovo-politických operácií Eurosystému (pozri pozn. 20).

Ostatné cenné papiere

K 31. decembru 2023 banka vykazuje v tejto položke cenné papiere na obchodovanie emitované najmä peňažnými finančnými inštitúciami eurozóny.

8. Pohľadávky v rámci Eurosystému

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Majetková účasť v ECB	295 167	295 167	0
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv	462 031	462 031	0
Spolu	757 198	757 198	0

Majetková účasť v ECB

Banka eviduje k 31. decembru 2023 podiel na upísanom základnom imaní ECB v hodnote 100 824 tis. EUR (100 824 tis. EUR k 31. decembru 2022) a pohľadávku z úprav podielu NBS na čistom kapitáli ECB vo výške 40 129 tis. EUR (40 129 tis. EUR k 31. decembru 2022).

V zmysle čl. 48.2 Štatútu a rozhodnutia Rady guvernérov ECB prispela NBS v minulosti do rezervných fondov ECB na krytie kreditného rizika, rizík súvisiacich so zmenami výmenných kurzov, úrokovej miery a ceny zlata a na účty precenenia ECB v objeme 154 214 tis. EUR (154 214 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Pohľadávky z prevodu devízových rezerv

Banka vykazuje k 31. decembru 2023 pohľadávku z prevodu devízových rezerv do ECB v objeme 462 031 tis. EUR (462 031 tis. EUR k 31. decembru 2022) v zmysle čl. 30.1 Štatútu. Pohľadávka sa úročí 85% sadzby pre hlavné refinančné operácie. K 31. decembru 2023 banka eviduje úrokový výnos plynúci z pohľadávky z prevodu devízových rezerv 15 161 tis. EUR (2 305 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Podiely centrálnych bánk Európskej únie na základnom imaní ECB sú od 1. januára 2023 nasledovné:

	Kapitálový kľúč na upisovanie základného imania ECB (%)	Upísaný podiel na základnom imaní (EUR)	Splatené základné imanie (EUR)	Eurosystémový kľúč (%) - podiel na splatenom kapitáli ECB
Banque National de Belgique	2,9630	320 744 959,47	320 744 959,47	3,6139
Eesti Pank	0,2291	24 800 091,20	24 800 091,20	0,2794
Deutsche Bundesbank	21,4394	2 320 816 565,68	2 320 816 565,68	26,1494
Central Bank and Financial Services Authority of Ireland	1,3772	149 081 997,36	149 081 997,36	1,6798
Bank of Greece	2,0117	217 766 667,22	217 766 667,22	2,4536
Banco de España	9,6981	1 049 820 010,62	1 049 820 010,62	11,8287
Banque de France	16,6108	1 798 120 274,32	1 798 120 274,32	20,2600
Hrvatska narodna banka	0,6595	71 390 921,62	71 390 921,62	0,8044
Banca d'Italia	13,8165	1 495 637 101,77	1 495 637 101,77	16,8518
Central Bank of Cyprus	0,1750	18 943 762,37	18 943 762,37	0,2134
Latvijas Banka	0,3169	34 304 447,40	34 304 447,40	0,3865
Lietuvos bankas	0,4707	50 953 308,28	50 953 308,28	0,5741
Banque centrale du Luxembourg	0,2679	29 000 193,94	29 000 193,94	0,3268
Central Bank of Malta	0,0853	9 233 731,03	9 233 731,03	0,1040
De Nederlandsche Bank	4,7662	515 941 486,95	515 941 486,95	5,8133
Oesterreichische Nationalbank	2,3804	257 678 468,28	257 678 468,28	2,9033
Banco de Portugal	1,9035	206 054 009,57	206 054 009,57	2,3217
Banka Slovenije	0,3916	42 390 727,68	42 390 727,68	0,4776
Národná banka Slovenska	0,9314	100 824 115,85	100 824 115,85	1,1360
Suomen Pankki – Finlands Bank	1,4939	161 714 780,61	161 714 780,61	1,8221
<i>Medzisúččet za centrálné banky krajín eurozóny</i>	<i>81,9881</i>	<i>8 875 217 621,22</i>	<i>8 875 217 621,22</i>	<i>100,0000</i>
Българска народна банка (Bulharská národná banka)	0,9832	106 431 469,51	3 991 180,11	
Česká národní banka	1,8794	203 445 182,87	7 629 194,36	
Danmarks Nationalbank	1,7591	190 422 699,36	7 140 851,23	
Magyar Nemzeti Bank	1,5488	167 657 709,49	6 287 164,11	
Narodowy Bank Polski	6,0335	653 126 801,54	24 492 255,06	
Banca Națională a României	2,8289	306 228 624,99	11 483 573,44	
Sveriges Riksbank	2,9790	322 476 960,60	12 092 886,02	
<i>Medzisúččet za centrálné banky krajín nepatriacich do eurozóny</i>	<i>18,0119</i>	<i>1 949 789 448,36</i>	<i>73 117 104,33</i>	
Spolu	100,00	10 825 007 069,61	8 948 334 725,55	

9. Ostatné aktíva

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok	96 986	98 717	(1 731)
Ostatné finančné aktíva	917 585	442 116	475 470
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	15 399	35 848	(20 449)
Časové rozlíšenie a náklady budúcich období	591 317	367 647	223 670
Neuhrađená strata minulých rokov	4 219 267	4 062 818	156 448
Ostatné	217 337	293 444	(76 107)
Spolu	6 057 891	5 300 590	757 301

Dlhodobý hmotný a nehmotný majetok

V tejto položke je vykázaný dlhodobý majetok NBS k 31. decembru 2023:

	Hmotný majetok, preddavky a nedok. invest. v tis. EUR	Nehmotný majetok, preddavky a nedok. invest. v tis. EUR	S P O L U v tis. EUR
Stav v obstarávacej cene k 1.1.2023	246 913	47 446	294 360
Prírastky	5 876	6 735	12 610
Úbytky	1 177	4 223	5 400
Stav v obstarávacej cene k 31.12.2023	251 612	49 958	301 570
Oprávky k 1.1.2023	156 439	39 203	195 643
Prírastky	7 462	2 172	9 634
Úbytky	607	85	692
Stav oprávok a OP k 31.12.2023	163 294	41 290	204 584
Účtovná hodnota HM a NM k 1.1.2023	90 474	8 243	98 717
Účtovná hodnota HM a NM k 31.12.2023	88 320	8 666	96 986

K 31. decembru 2023 nie je evidovaný dlhodobý majetok na predaj.

Ostatné finančné aktíva

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Podiely v ETF fondoch	910 279	434 597	475 682
Akcie BIS	7 175	7 387	(212)
Akcie SWIFT	92	92	0
Inštitút bankového vzdelávania, n.o.	33	33	0
Nadácia NBS	7	7	0
Spolu	917 585	442 116	475 470

Banka eviduje podiely vo fondoch ETF denominované v USD, ktoré majú formu obchodovateľných cenných papierov a obchodujú sa ako bežné akcie na burze cenných papierov. Dividendy z ETF fondov sú vyplácané v USD (pozri pozn. 27). Medziročný nárast položky bol spôsobený najmä novými nákupmi.

Podiel banky na základom imaní BIS predstavuje 0,51% (0,51% k 31. decembru 2022). Majetková účasť v BIS je vykázaná vo výške splateného podielu (25%). Nesplatená časť podielu (75%) je splatná na požiadanie. Dividendy sú vyplácané v EUR z celkového podielu NBS v BIS vedenom v XDR (pozri pozn. 27).

Banka eviduje akcie spoločnosti SWIFT, čo predstavuje 0,025%-ný podiel na základnom imaní (0,0249%-ný podiel k 31. decembru 2022).

NBS vykazuje od roku 2008 vklad do základného imania spoločnosti Inštitút bankového vzdelávania NBS, n.o. Bratislava. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

Banka v roku 2022 založila Nadáciu NBS na podporu verejnoprospešných účelov. Nadácia je financovaná z vlastného fondu tvoreného zo zisku NBS. Podiel banky na základnom imaní spoločnosti predstavuje 100%.

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

Preceňovacie rozdiely z podsúvahových nástrojov k 31. decembru 2023 sú vo výške 15 399 tis. EUR (35 848 tis. EUR k 31. decembru 2022). Najvýznamnejší vplyv na celkový zostatok má kurzový zisk z ocenenia cross currency swapov v JPY (13 138 tis. EUR).

Časové rozlíšenie a náklady budúcich období

Položka predstavuje najmä časové rozlíšenie kupónov z dlhopisov vo výške 338 463 tis. EUR (317 636 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Ostatné

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Vklady - kolaterály k derivátom	28 980	900	28 080
Reálna hodnota úrokových swapov - zisky	162 126	255 728	(93 603)
Reálna hodnota cross-currency swapov - zisky	1 152	4 848	(3 696)
Úrokové futures	5 245	16 494	(11 250)
Investičné úvery poskytnuté zamestnancom	11 796	9 553	2 243
Ostatné	8 038	5 921	2 118
Spolu	217 337	293 444	(76 107)

Účelom poskytnutých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika proti-strany v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov na strane NBS. Medziročný nárast objemu vkladov súvisí s poklesom reálnej hodnoty swapových obchodov na strane NBS.

10. Bankovky v obehu

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Eurobankovky v obehu emitované NBS	25 294 558	22 810 533	2 484 024
Úprava eurobankoviek v obehu	(8 917 035)	(6 249 166)	(2 667 870)
Celkový objem eurobankoviek podľa kľúča NBS na prideľovanie bankoviek	16 377 522	16 561 368	(183 846)

K 31. decembru 2023 emitovala banka 25 294 558 tis. EUR (22 810 533 tis. EUR k 31. decembru 2022), čo je o 8 917 035 tis. EUR viac v porovnaní s objemom alokovaným NBS podľa kľúča na prideľovanie bankoviek (pozri časť B, písm. h). Uvedený rozdiel predstavuje záväzok NBS voči Euro-systému (pozri pozn. 18).

11. Záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách z operácií menovej politiky

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Bežné účty pre systém povinných minimálnych rezerv	701 936	599 516	102 420
Jednodňové sterilizačné obchody	14 677 596	11 836 404	2 841 192
Spolu	15 379 532	12 435 920	2 943 612

Bežné účty predstavujú peňažné rezervy úverových inštitúcií, ktoré podľa Štatútu podliehajú systému povinných minimálnych rezerv (ďalej len „PMR“). Systém PMR umožňuje priemerné plnenie peňažných rezerv úverových inštitúcií počas stanovenej udržiavacej periódy, ktorá je zverejňovaná ECB.

S účinnosťou od 21. decembra 2022 do 19. septembra 2023 boli PMR úročené úrokovou sadzbou jednodňových sterilizačných operácií Eurosystemu. Dňa 27. júla 2023 Rada guvernérov rozhodla, že od 20. septembra 2023 budú zostatky minimálnych rezerv úročené nulovou úrokovou sadzbou.

K 31. decembru 2023 čisté úrokové výnosy plynúce z PMR predstavovali 15 740 tis. EUR (20 072 tis. EUR k 31. decembru 2022, pozri pozn. 24).

Jednodňové sterilizačné obchody predstavujú jednodňové vklady s vopred určenou úrokovou sadzbou vyhlásenou ECB. Účelom týchto vkladov je poskytnúť zmluvným stranám možnosť uložiť krátkodobý prebytok likvidity.

12. Ostatné záväzky voči úverovým inštitúciám eurozóny v eurách

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Tri-party repo obchody	1 060 000	700 000	360 000
Záväzky z repo obchodov	290 534	0	290 534
Vklady prijaté k repo obchodom	28 825	5 500	23 324
Bežné účty klientov	5 654	0	5 654
Medzibankové zúčtovanie na Slovensku (SIPS)	82	37	45
Spolu	1 385 095	705 537	679 558

Úroková sadzba pre tri-party repo obchody je 4,02% p.a. (1,90% p.a. k 31. decembru 2022), sadzba pre repo obchody je v rozpätí 3,85 až 4,18% p.a.

13. Záväzky voči ostatným rezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Verejná správa	872 256	1 626 631	(754 375)
Ostatné záväzky	86 192	72 144	14 048
Spolu	958 449	1 698 775	(740 326)

Verejná správa

Banka vykazuje v tejto položke bežné účty verejnej správy. Najväčší objem položky predstavujú bežné účty Štátnej pokladnice.

Ostatné záväzky

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Bežné účty klientov	25 000	24 384	616
Termínované vklady klientov	61 192	47 760	13 432
Spolu	86 192	72 144	14 048

14. Závazky voči nerezidentom eurozóny v eurách

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Bežné účty klientov	111 070	252 569	(141 499)
Závazky z prijatých termínovaných vkladov	0	3 397 268	(3 397 268)
Vklady prijaté k repo obchodom	1 950	1 300	650
Závazky z repo obchodov so zlatom	1 828 234	1 711 625	116 609
Spolu	1 941 254	5 362 762	(3 421 508)

„Bežné účty klientov“ predstavujú finančné prostriedky klientov, najmä na účtoch v systéme TARGET, ktorí nemajú povinnosť tvoriť a dodržiavať PMR. Tieto účty sa úročia percentom nula alebo úrokovou sadzbou pre jednoduchové sterilizačné operácie podľa toho, ktorá z týchto sadzieb je nižšia. Úbytok v položke „Závazky z prijatých termínovaných vkladov“ je spôsobený maturitou termínovaných vkladov nerezidentov.

15. Závazky voči rezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Tri-party repo obchody	1 816 419	1 689 067	127 352
Závazky z repo obchodov	3 112 850	2 370 926	741 924
Bežné účty Štátnej pokladnice v cudzej mene	2	2	0
Spolu	4 929 271	4 059 995	869 276

Úroková sadzba pre tri-party repo obchody je 5,30% p.a. (3,49% p.a. k 31. decembru 2022) pre transakcie v GBP a 4,35% p.a. (3,10% p.a. k 31. decembru 2022) pre AUD.

Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí 5,40 až 5,70% p.a. (4,38 až 4,62% p.a. k 31. decembru 2022) pre transakcie v USD; 5,24 až 5,57% p.a. (3,45 až 3,55% p.a. k 31. decembru 2022) pre GBP; 4,40 až 4,75 % p.a. (3,25 až 3,40% p.a. k 31. decembru 2022) pre AUD; 5,05 až 5,06% p.a. pre CAD a -0,15 až -0,37% p.a. pre JPY.

16. Závazky voči nerezidentom eurozóny v cudzej mene

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Závazky z prijatých vkladov	2 784 751	0	2 784 751
Závazky z repo obchodov	324 280	618 540	(294 260)
Spolu	3 109 031	618 540	2 490 491

Banka eviduje navýšenie prijatých vkladov nerezidentov v cudzej mene. Úroková sadzba pre termínované vklady je v rozpätí 5,41 až 6,03% p.a. pre transakcie v USD a 5,40% p.a. pre GBP. Úroková sadzba pre repo obchody je v rozpätí 5,55 až 5,56% p.a. (4,62 až 4,63% p.a. k 31. decembru 2022) pre transakcie v USD; 5,64 až 5,66% p.a. (3,60% p.a. k 31. decembru 2022) pre GBP a 5,03% p.a. pre CAD.

17. Protipoložky k zvláštnym právam čerpania prideleným zo strany MMF

Banka vedie k 31. decembru 2023 voči MMF záväzkov z alokácie vo výške 1 580 280 tis. EUR (1 627 080 tis. EUR k 31. decembru 2022). Hodnota záväzku z alokácie je vedená v XDR. MMF celkovo alokoval Slovenskej republike v rámci všeobecnej alokácie 1 224 mil. XDR a v rámci špeciálnej alokácie 75 mil. XDR.

18. Závazky v rámci Eurosystemu

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Čisté závazky súvisiace s pridelením eurobankoviek	8 917 035	6 249 166	2 667 870
Ostatné závazky v rámci Eurosystemu	6 091 934	14 794 084	(8 702 150)
Spolu	15 008 969	21 043 250	(6 034 280)

„Čisté závazky súvisiace s pridelením eurobankoviek“ v rámci Eurosystemu dosiahli k 31.12.2023 hodnotu 8 917 035 tis. EUR (6 249 166 tis. EUR k 31. decembru 2022). Zvýšenie položky bolo ovplyvnené nadmerným dopytom po eurobankovkách na Slovensku. Závazok je úročený hlavnou refinančnou sadzbou. K 31. decembru 2023 banka eviduje nákladový úrok vo výške 298 431 EUR tis. EUR (33 122 tis. EUR k 31. decembru 2022).

„Ostatné závazky v rámci Eurosystemu“ predstavujú pozíciu NBS voči ostatným členom ESCB. Banka v tejto položke vykazuje záväzok voči ostatným centrálnym bankám a ECB z cezhraničných operácií realizovaných prostredníctvom systému TARGET vo výške 6 647 727 tis. EUR (14 914 969 tis. EUR k 31. decembru 2022). Pokles pozície NBS v systéme TARGET bol ovplyvnený cezhraničnými operáciami komerčných bánk. Pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie. Nákladový úrok z dlhovej pozície v systéme TARGET k 31. decembru 2023 bol vo výške 427 117 tis. EUR (84 033 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Položku ďalej tvorí pohľadávka z menového príjmu za rok 2023 vo výške 555 888 tis. EUR a záväzok z revízie menového príjmu za roky 2022 a 2021 vo výške 95 tis. EUR (pohľadávka 120 886 tis. EUR k 31. decembru 2022, pozri pozn. 28).

19. Ostatné závazky

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov	62 707	7 077	55 630
Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období	266 766	185 641	81 125
Ostatné	647 127	709 117	(61 990)
Spolu	976 600	901 835	74 765

Preceňovacie rozdiely podsúvahových nástrojov

K 31. decembru 2023 položka vo výške 62 707 tis. EUR (7 077 tis. EUR k 31. decembru 2022) predstavuje najmä kurzovú stratu z ocenenia FX-swapov v USD (53 082 tis. EUR) a cross currency swapov v CHF (9 594 tis. EUR).

Časové rozlíšenie a príjmy budúcich období

Najväčší objem položky časového rozlíšenia k 31. decembru 2023 predstavujú úroky z remunerácie eurobankoviek vo výške 96 636 tis. EUR (26 797 tis. EUR k 31. decembru 2022), úroky z úrokových swapov vo výške 87 629 tis. EUR (22 861 tis. EUR k 31. decembru 2022) a úroky z remunerácie pozície NBS v systéme TARGET 25 672 tis. EUR (28 145 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Ostatné

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Euromince v obehu	251 681	236 722	14 959
Bankovky v SKK v obehu	68 706	69 117	(411)
Mince v SKK v obehu	23 182	23 182	0
Vklady - kolaterály k derivátom	184 190	247 770	(63 580)
Reálna hodnota úrokových swapov - straty	74 264	63 667	10 597
Reálna hodnota cross currency swapov - straty	1 072	1 447	(375)
Ostatné	44 032	67 212	(23 181)
Spolu	647 127	709 117	(61 990)

Účelom prijatých vkladov – kolaterálov k derivátom je zabezpečenie kreditného rizika NBS v prípade poklesu hodnoty swapových obchodov z pozície protistrany. Medziročný pokles objemu vkladov súvisí s nárastom trhovej ceny swapových obchodov u protistrany.

Hodnota úrokových swapov k 31. decembru 2023 predstavuje kumulovanú koncoročnú stratu z precenenia, ktorá je v zmysle Usmernenia ECB postupne amortizovaná do hospodárskeho výsledku ako súčasť čistých realizovaných ziskov z úrokových swapov (pozri pozn. 25).

20. Rezervy

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Všeobecná rezerva na finančné riziká	532 391	900 000	(367 609)
Rezerva na straty z menovo-politických operácií	488	0	488
Rezervy na záväzky voči zamestnancom	14 141	14 351	(210)
Rezervy na súdne spory	2 805	2 805	0
Rezerva na nevyfakturované dodávky	2 201	1 529	672
Spolu	552 025	918 685	(366 660)

Z dôvodu materializácie rizík z finančnej činnosti bola v súlade s rozhodnutím bankovej rady použitá všeobecná rezerva na finančné riziká vo výške 367 609 tis. EUR. Jej použitím boli čiastočne kompenzované straty z finančných činností na ktorých krytie bola vytvorená (pozri pozn. 24, 25 a časť B, písm. I). Dôvodom finančných strát banky boli najmä úrokové náklady z remunerácie dlhovej pozície NBS v platobnom systéme TARGET a úroky zo sterilizačných menovo-politických operácií, v oboch prípadoch v súvislosti s nárastom úrokových sadzieb v priebehu roka 2023 (pozri pozn. 24).

Na základe výsledkov testu na znehodnotenie cenných papierov nakúpených v rámci programu PEPP Rada guvernérov ECB rozhodla o vytvorení rezervy voči kreditným rizikám na straty z menovo-politických operácií vo výške 42 918 tis. EUR. V zmysle čl. 32.4 Štatútu sú straty súvisiace s držbou cenných papierov nakúpených v rámci programu PEPP, ktoré by sa mohli zrealizovať, zdieľané národnými centrálnymi bankami Eurosystému proporcionálne podľa kľúča na splatenom kapitáli ECB platnom v čase prvotného znehodnotenia. Podiel NBS na eurosystémovej rezerve predstavuje 488 tis. EUR (pozri časť B, písm. b a pozn. 28).

21. Účty precenenia

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Oceňovacie rozdiely z ocenenia zlata	1 269 822	1 105 018	164 804
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cenných papierov	66 252	4 280	61 972
Oceňovacie rozdiely z ocenenia derivátov	163 277	260 576	(97 299)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia cudzej meny	23 788	66 632	(42 844)
Oceňovacie rozdiely z ocenenia podielových cenných papierov (ETF)	124 711	23 621	101 090
Spolu	1 647 850	1 460 128	187 723

22. Základné imanie a rezervné fondy

V tejto položke sa vykazuje štatutárny fond, ktorý predstavuje splatený kapitál prevzatý z rozdelenia Bilancie aktív a pasív bývalej ŠBČS, ktorý je od vzniku NBS v rovnakej výške 15 490 tis. EUR, a prevzaté základné imanie Úradu pre finančný trh (ďalej len „ÚFT“) vo výške 551 tis. EUR. ÚFT bol s účinnosťou od 1. januára 2006 zo zákona zrušený a pričlenený do NBS.

Rezervné fondy tvorí rezervný fond a kapitálový fond.

Zostatok rezervného fondu NBS k 31. decembru 2023 je vo výške 340 874 tis. EUR (340 874 tis. EUR k 31. decembru 2022). Rezervný fond je tvorený prídelmi z vytvoreného zisku z minulých rokov vo výške 337 411 tis. EUR. Po pričlenení ÚFT do NBS bol k 1. januáru 2006 do rezervného fondu NBS prevedený rezervný fond ÚFT vo výške 3 462 tis. EUR.

Zostatok kapitálového fondu NBS k 31. decembru 2023 je vo výške 882 tis. EUR (882 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Nadácia NBS pôsobí od roku 2022 v oblasti podpory zvyšovania kvality finančného vzdelávania, úrovne finančnej gramotnosti a prehlbovania výskumu a vedy v oblasti ekonómie a financií. Fond na financovanie Nadácie NBS bol rozhodnutím bankovej rady tvorený prevodom 2 mil. EUR zo zisku NBS za rok 2021. K 31. decembru 2023 zostatok fondu predstavuje výšku 628 tis. EUR (1 386 tis. EUR k 31. decembru 2022).

Prehľad zmien na účtoch vlastného imania a kumulovaných strát

	v tis. EUR								
	Štatutárny fond	Kapitálový fond	Rezervný fond	Fond na financovanie nadácie NBS	Všeobecná rezerva na finančné riziká	Fondy z oceňovacích rozdielov zisk/(strata)	Neuhradená (strata) minulých rokov	Hospodársky výsledok bežného roka zisk/(strata)	Vlastné imanie
1. Stav k 31.12.2022	16 041	882	340 874	1 386	900 000	1 460 128	(4 062 818)	(156 448)	(1 499 955)
2. Prevod straty za rok 2022 do neuhradenej straty min. rokov							(156 448)	156 448	0
3. Prevod do štatutárneho fondu									
4. Prevod do rezervných fondov									
5. Prevod do fondu na financovanie nadácie NBS									
6. Prevod prostriedkov z fondu na financovanie nadácie NBS				(758)					(758)
7. Zmena všeobecnej rezervy na finančné riziká					(367 609)				(367 609)
8. Zmena oceňovacích rozdielov z cenných papierov						61 972			61 972
9. Zmena oceňovacích rozdielov z derivátov						(97 299)			(97 299)
10. Zmena oceňovacích rozdielov zo zlata						164 804			164 804
11. Zmena oceňovacích rozdielov cudzích mien						(42 844)			(42 844)
12. Zmena oceňovacích rozdielov podielov vo fonde (ETF)						101 090			101 090
13. Zisk/strata bežného účtovného obdobia									
14. Zmena za účtovné obdobie	0	0	0	(758)	(367 609)	187 723	(156 448)	156 448	(180 645)
15. Stav k 31.12.2023	16 041	882	340 874	628	532 391	1 647 850	(4 219 267)	0	(1 680 601)

23. Podsúvahové nástroje

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Úrokové swapy v EUR	4 447 520	2 831 000	1 616 520
Úrokové swapy v USD	2 795 687	1 629 271	1 166 416
Úrokové swapy v GBP	1 539 810	1 306 746	233 064
Úrokové swapy v AUD	1 392 599	983 472	409 127
Spolu	10 175 616	6 750 489	3 425 128

	31.12.2023		31.12.2022		Zmena	
	v tis. EUR		v tis. EUR		v tis. EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové swapy v EUR	694 642	2 855 116	677 454	0	17 188	2 855 116
Menové swapy v USD	2 657 868	218 371	0	381 586	2 657 868	(163 215)
Menové swapy v CNY	0	123 680	0	40 907	0	82 773
Menové swapy v GBP	115 068	45 855	0	92 454	115 068	(46 599)
Menové swapy v JPY	512	24 813	0	27 577	512	(2 764)
Menové swapy v CHF	23 758	0	0	22 342	23 758	(22 342)
Menové swapy v CAD	341	0	0	0	341	0
Menové swapy v AUD	615	279 961	0	99 407	615	180 553
Spolu	3 492 805	3 547 795	677 454	664 273	2 815 350	2 883 522

	31.12.2023		31.12.2022		Zmena	
	v tis. EUR		v tis. EUR		v tis. EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Menové forwardy v EUR	0	0	37 014	0	(37 014)	0
Menové forwardy v GBP	0	0	0	26 453	0	(26 453)
Menové forwardy v USD	0	0	0	10 274	0	(10 274)
Spolu	0	0	37 014	36 727	(37 014)	(36 727)

	31.12.2023		31.12.2022		Zmena	
	v tis. EUR		v tis. EUR		v tis. EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Cross currency swapy v EUR	337 817	80 399	483 718	170 092	(145 901)	(89 693)
Cross currency swapy v JPY	0	127 934	85 312	206 171	(85 312)	(78 236)
Cross currency swapy v USD	0	40 724	0	42 190	0	(1 466)
Cross currency swapy v CHF	89 633	170 189	92 414	227 678	(2 781)	(57 489)
Spolu	427 450	419 246	661 444	646 131	(233 994)	(226 885)

	31.12.2023		31.12.2022		Zmena	
	v tis. EUR		v tis. EUR		v tis. EUR	
	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky	Pohľadávky	Závazky
Úrokové futures v AUD	0	0	0	17 396	0	(17 396)
Úrokové futures v EUR	0	177 300	0	119 500	0	57 800
Úrokové futures v GBP	0	0	420 552	0	(420 552)	0
Úrokové futures v CHF	43 197	0	0	174 672	43 197	(174 672)
Úrokové futures v USD	0	145 520	167 260	0	(167 260)	145 520
Spolu	43 197	322 820	587 812	311 568	(544 616)	11 252

24. Čistý výsledok z úrokov

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Investície v EUR, z toho:	(74 409)	138 129	(212 538)
čistý náklad/výnos z bežných účtov a termín. vkladov	(72 685)	133 398	(206 083)
čistý náklad z repo obchodov	(103 347)	(254)	(103 093)
čistý výnos z cenných papierov	47 243	6 951	40 292
čistý výnos/náklad z derivátov	53 998	(2 006)	56 004
ostatné	383	40	343
Investície v cudzej mene, z toho:	72 011	58 797	13 214
čistý výnos z cenných papierov	271 442	118 393	153 049
čistý náklad z repo obchodov	(209 089)	(70 685)	(138 404)
čistý výnos/náklad z derivátov	64 861	6 689	58 172
čistý náklad/výnos z bežných účtov a termín. vkladov	(69 319)	(49)	(69 270)
kompensácia s MF SR	14 116	4 449	9 667
Menovopolitické operácie, z toho:	(75 542)	50 694	(126 236)
čistý výnos z cenných papierov	224 894	122 254	102 639
čistý náklad z vkladov a úverov	(284 695)	(91 632)	(193 063)
čistý náklad/výnos z PMR	(15 740)	20 072	(35 812)
Remunerácia pohľadávky z prevodu devízových rezerv	15 161	2 305	12 856
Remunerácia eurobankoviek	(298 431)	(33 122)	(265 310)
Remunerácia TARGET pozície	(427 117)	(84 033)	(343 084)
Ostatné:	(134)	0	(134)
náhrada za nefunkčnosť TARGET	(134)	0	(134)
Spolu	(788 462)	132 770	(921 232)

Majoritný podiel cenných papierov menovo-politického portfólia bol nakúpený v období nízkych úrokových sadzieb, pričom tieto cenné papiere majú dlhodobú splatnosť a fixné kupóny. Dôsledkom je pomalšia reakcia portfólia cenných papierov na zmeny kľúčových úrokových sadzieb ECB. Na druhej strane, nákladové úroky reflektujú zmeny týchto sadzieb okamžite. Vzniknutá úroková nerovnováha je dôvodom medziročného poklesu čistého výsledku z úrokov o 921 232 tis. EUR, a to nielen v NBS ale aj v iných NCBs eurozóny a v ECB. Najvýznamnejší podiel na poklese úrokov majú nákladové úroky z remunerácie pozície NBS v platobnom systéme TARGET (- 343 084 tis. EUR), z remunerácie eurobankoviek (- 265 310 tis. EUR) a úroky z jednoduchých sterilizačných obchodov (- 431 005 tis. EUR; pozri pozn 11).

Úrokové sadzby vyhlásené ECB:

Účinnosť od	Jednoduché refinančné operácie	Hlavné refinančné operácie	Jednoduché sterilizačné operácie
20.09.2023	4,75% p.a.	4,50% p.a.	4,00% p.a.
02.08.2023	4,50% p.a.	4,25% p.a.	3,75% p.a.
21.06.2023	4,25% p.a.	4,00% p.a.	3,50% p.a.
10.05.2023	4,00% p.a.	3,75% p.a.	3,25% p.a.
22.03.2023	3,75% p.a.	3,50% p.a.	3,00% p.a.
08.02.2023	3,25% p.a.	3,00% p.a.	2,50% p.a.
21.12.2022	2,75% p.a.	2,50% p.a.	2,00% p.a.

25. Čistý výsledok z finančných operácií, zníženia hodnoty a rezerv na krytie rizík

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Realizované zisky/straty z finančných operácií	30 252	13 008	17 244
Čisté zisky z derivátov	41 491	20 516	20 975
Čisté straty z predaja cenných papierov	(4 479)	(22 683)	18 205
Čisté zisky z predaja akcií a podielov	0	11 214	(11 214)
Čisté kurzové straty/zisky	(6 760)	3 962	(10 722)
Zníženie hodnoty finančných aktív a pozícií	(55 798)	(290 663)	234 865
Straty z ocenenia cenných papierov	(4 518)	(232 525)	228 008
Straty z ocenenia cudzej meny	(7 472)	(4 019)	(3 453)
Straty z ocenenia derivátov	(43 808)	(48 013)	4 205
Straty z ocenenia ETF fondov	0	(6 105)	6 105
Tvorba a použitie rezerv na finančné riziká	367 122	0	367 122
Všeobecná rezerva na finančné riziká	367 609	0	367 609
Rezerva na straty z menovo-politických operácií	(488)	0	(488)
Spolu	341 576	(277 654)	619 231

Na základe rozhodnutia bankovej rady bola na vykrytie straty z finančných činností použitá časť všeobecnej rezervy na finančné riziká v sume 367 609 tis. EUR (pozri pozn. 20).

Zároveň z výsledku testu na znehodnotenie cenných papierov nakúpených v rámci menovo-politického programu PEPP vyplynula banke povinnosť vytvoriť rezervu vo výške jej percentuálneho podielu na predbežnej strate vo výške 488 tis. EUR (pozri pozn. 20).

26. Čistý výsledok z poplatkov a provízií

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Poplatky a provízie z investičného portfólia, z toho:	(293)	(470)	177
Čistý zisk z operácií s klientmi	492	229	263
Čistá strata z operácií s bankami	(815)	(744)	(70)
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	131	132	(1)
Čistá strata z derivátov	(67)	(45)	(22)
Ostatné	(35)	(43)	8
Poplatky a provízie	5 632	1 544	4 088
Čistý zisk z operácií s cennými papiermi	6 423	2 456	3 967
Čistá strata z operácií s bankami	(790)	(912)	121
Čistý zisk z výmeny euromincí	82	75	7
Spolu	5 421	1 149	4 272

27. Výnos z akcií a podielových účastí

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Podiel na zisku ECB z predchádzajúceho roka	0	478	(478)
Dividendy z ETF fondov	14 641	8 231	6 410
Dividendy z akcií BIS	994	994	(1)
Spolu	15 635	9 703	5 932

28. Čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Čistý združený menový príjem NBS	(92 852)	(38 665)	(54 187)
Podiel NBS na menovom príjme podľa kapitálového kľúča	463 036	81 724	381 312
Čistý výsledok z realokácie menového príjmu	555 888	120 389	435 499
Strata/zisk z revízií minulých rokov	(95)	496	(591)
Spolu	555 793	120 886	434 908

Menový príjem v zmysle čl. 32.1 Štatútu a Rozhodnutia ECB/2016/36 o alokácii menového príjmu národných centrálnych bánk zúčastnených členských štátov v znení neskorších predpisov predstavuje čistý ročný príjem z aktív národnej centrálnej banky, ktoré sú vedené ako protihodnota bankoviek v obehu a depozitných záväzkov úverových inštitúcií. Menový príjem vyplýva z plnenia úloh menovej politiky ESCB. Rozdeľuje sa po ukončení hospodárskeho roka v pomere, ktorý zodpovedá podielu centrálnej banky na splatenom kapitáli ECB (podiel NBS od 1. januára 2023: 1,1360%).

NBS za rok 2023 združila záporný menový príjem vo výške 92 852 tis. EUR. Menový príjem zodpovedajúci podielu NBS na splatenom kapitáli ECB bol vo výške 463 036 tis. EUR. Rozdiel vo výške 555 888 tis. EUR (120 389 tis. EUR k 31. decembru 2022) predstavuje čistý výsledok zo systému združovania menového príjmu. Korekciou menového príjmu Euro systému za roky 2021 a 2022 sa NBS znížili výnosy o 95 tis. EUR (korekciou za roky 2020 až 2021 sa NBS zvýšili výnosy o 496 tis. EUR k 31. decembru 2022).

V tejto položke banka vykazuje aj podiel na rezerve voči stratám zo znehodnotenia z menovo-politických operácií vo výške 488 tis. EUR v súvislosti s cennými papiermi držanými v rámci programu PEPP (pozri pozn. 20).

29. Ostatné výnosy a ostatné náklady

Najvýznamnejší podiel na „Ostatných výnosoch“ banky k 31. decembru 2023 predstavujú výnosy z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu v objeme 19 125 tis. EUR (16 053 tis. EUR k 31. decembru 2022), prijaté poplatky za platobné systémy vo výške 3 097 tis. EUR (3 478 tis. EUR k 31. decembru 2022) a tržby z predaja pamätných mincí vo výške 3 139 tis. EUR (3 153 tis. EUR k 31. decembru 2022).

„Ostatné náklady“ banky k 31. decembru 2023 predstavujú najmä náklady na razbu obehových a zberateľských mincí vrátane nákladov služieb s tým súvisiacich.

30. Personálne náklady

	31.12.2023 v tis. EUR	31.12.2022 v tis. EUR	Zmena v tis. EUR
Mzdy a odmeny	(49 192)	(44 455)	(4 737)
Sociálne náklady	(17 496)	(15 821)	(1 675)
Ostatné náklady na zamestnancov	(6 006)	(2 906)	(3 100)
Spolu	(72 694)	(63 183)	(9 511)

K 31. decembru 2023 bol priemerný prepočítaný počet zamestnancov 1 072, z toho 119 vedúcich zamestnancov.

V spolupráci s doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami vytvorila NBS pre svojich zamestnancov program doplnkového dôchodkového sporenia. Príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie je súčasťou položky „Ostatné náklady na zamestnancov“.

31. Administratívne náklady

K 31. decembru 2023 tvoria túto položku v celkovej výške 32 065 tis. EUR (25 670 tis. EUR k 31. decembru 2022) najmä náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov, náklady na opravy a udržiavanie, spotrebu energie, príspevky právnickým osobám (hlavne medzinárodným dohľadovým inštitúciám) a náklady na finančné vzdelávanie.

Náklady voči štatutárnemu audítorovi za overenie účtovnej závierky boli k 31. decembru 2023 vo výške 112 tis. EUR (70 tis. EUR k 31. decembru 2022). Banka neevviduje k 31. decembru 2023 žiadne náklady na uisťovacie a audítorske služby a daňové poradenstvo v zmysle § 18 ods. 6 zákona o účtovníctve.

32. Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku

	31.12.2023	31.12.2022	Zmena
	v tis. EUR	v tis. EUR	v tis. EUR
Odpisy dlhodobého hmotného majetku	(7 462)	(7 248)	(214)
Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	(2 172)	(2 017)	(154)
Spolu	(9 634)	(9 265)	(369)

33. Služby súvisiace s výrobou bankoviek

K 31. decembru 2023 náklady na tlač eurobankoviek predstavovali 3 162 tis. EUR (3 545 tis. EUR k 31. decembru 2022).

34. Daň z príjmu a ostatné položky znižujúce príjem

V zmysle § 43 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov je NBS platiteľom dane z výnosov (príjmov), ktoré jej plynú z dlhopisov emitovaných na území Slovenskej republiky. Za rok 2023 NBS odviedla zrážkovú daň vo výške 33 409 tis. EUR (58 553 tis. EUR k 31. decembru 2022). Zníženie oproti predošlému obdobiu vo výške 25 144 tis. EUR bolo z dôvodu nárastu položky znižujúcej základ dane.

35. Hospodársky výsledok

Banka k 31. decembru 2023 vykázala nulový hospodársky výsledok (strata 156 448 tis. EUR k 31. decembru 2022).

D. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI MEDZI DŇOM, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA, A DŇOM ZOSTAVENIA ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

V súlade s čl. 29.3 Štatútu došlo k pravidelnej päťročnej aktualizácii percentuálnych podielov národných centrálnych bánk na upisovaní základného imania ECB. K 1. januáru 2024 sa výška kapitálového kľúča NBS upravila na 0,9403% (0,9314% do 31. decembra 2023), výška eurosystémového kľúča NBS sa upravila na 1,1499% (1,1360% do 31. decembra 2023) a kľúč na pridelovanie bankoviek sa zmenil na 1,0580% (1,0450% do 31. decembra 2023).

Po 31. decembri 2023 nenastali žiadne významné udalosti, ktoré by si vyžadovali úpravy v účtovnej závierke za rok 2023.

Bratislava, 15. marca 2024

Peter Kažimír
guvernér

Albín Kotian
výkonný riaditeľ
úsek finančného riadenia,
informačných technológií
a prevádzkových činností

Jana Langerová
riaditeľka
odbor finančného riadenia

Časť 3

**Dodatok správy nezávislého audítora
k správe o výsledku hospodárenia
Národnej banky Slovenska za rok 2023**

a

**Správa o výsledku hospodárenia
Národnej banky Slovenska
za rok 2023**

Národná banka Slovenska

DODATOK SPRÁVY NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA K SPRÁVE O VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA ZA ROK 2023

Bankovej rade Národnej banky Slovenska:

- I. Overili sme účtovnú závierku Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“) k 31. decembru 2023, ku ktorej sme dňa 15. marca 2024 vydali správu nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky v nasledujúcom znení:

SPRÁVA Z AUDITU ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY

Názor

Uskutočnili sme audit účtovnej závierky Národnej banky Slovenska (ďalej len „banka“ alebo „NBS“), ktorá zahŕňa súvahu k 31. decembru 2023, výkaz ziskov a strát za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu, a poznámky, ktoré obsahujú súhrn významných účtovných zásad a účtovných metód.

Podľa nášho názoru, priložená účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie banky k 31. decembru 2023 a výsledku jej hospodárenia za rok, ktorý sa skončil k uvedenému dátumu v súlade s Usmernením Európskej centrálnej banky z 3. novembra 2016 o právnom rámci pre účtovníctvo a finančné výkazníctvo v Európskom systéme centrálnych bánk č. ECB/2016/34 v znení neskorších predpisov (ďalej len „usmernenie ECB“) a zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Základ pre názor

Audit sme uskutočnili v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi. Naša zodpovednosť podľa týchto štandardov sa bližšie uvádza v odseku *Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky*. Od banky sme nezávislí podľa ustanovení zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štatutárnom audite“) týkajúcich sa etiky vrátane Etického kódexu audítora, ktoré sú relevantné pre náš audit účtovnej závierky, a splnili sme aj ostatné požiadavky týchto ustanovení týkajúcich sa etiky. Sme presvedčení, že získané audítorské dôkazy poskytujú dostatočný a vhodný základ pre náš názor.

Zodpovednosť Bankovej rady NBS za účtovnú závierku

Banková rada NBS zodpovedá za zostavenie a verné zobrazenie účtovnej závierky tak, aby poskytovala pravdivý a verný obraz v súlade s usmernením ECB a zákonom o účtovníctve, a za interné kontroly, ktoré Banková rada NBS považuje za potrebné pre zostavenie účtovnej závierky, aby neobsahovala významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby.

Pri zostavovaní účtovnej závierky Banková rada NBS zodpovedá za zhodnotenie schopnosti banky nepretržite pokračovať vo svojej činnosti, za opísanie skutočností týkajúcich sa nepretržitého pokračovania v činnosti, ak je to potrebné, a za použitie predpokladu nepretržitého pokračovania v činnosti v účtovníctve, ibaže by mala v úmysle banku zlikvidovať alebo ukončiť jej činnosť, alebo by nemala inú reálnu možnosť než tak urobiť.

Zodpovednosť audítora za audit účtovnej závierky

Našu zodpovednosťou je získať primerané uistenie, či účtovná závierka ako celok neobsahuje významné nesprávnosti, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, a vydať správu audítora, ktorá obsahuje názor audítora. Primerané uistenie predstavuje vysoký stupeň uistenia, ale nie záruku, že audit vykonaný podľa Medzinárodných audítorských štandardov vždy odhalí prípadnú významnú nesprávnosť. Nesprávnosti môžu vzniknúť v dôsledku podvodu alebo chyby a považujú sa za významné, ak by bolo opodstatnené očakávať, že jednotlivito alebo v súhrne ovplyvnia ekonomické rozhodnutia používateľov, ktoré boli prijaté na základe tejto účtovnej závierky.

V rámci auditu v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi uplatňujeme odborný úsudok a zachovávame profesionálny skepticizmus počas celého auditu. Okrem toho:

- Identifikujeme a posudzujeme riziká významnej nesprávnej účtovnej závierky, či už v dôsledku podvodu alebo chyby, navrhujeme a vykonávame audítorské postupy reagujúce na tieto riziká a získavame audítorské dôkazy, ktoré sú dostatočné a vhodné na poskytnutie základu pre názor audítora. Riziko neodhalenia významnej nesprávnej v dôsledku podvodu je vyššie ako riziko v dôsledku chyby, pretože podvod môže zahŕňať tajnú dohodu, falšovanie, úmyselné vynechanie, nepravdivé vyhlásenie alebo obídenie internej kontroly.
- Oboznamujeme sa s internými kontrolami relevantnými pre audit, aby sme mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, ale nie aby sme vyjadrili názor na efektívnosť interných kontrol banky.
- Hodnotíme vhodnosť použitých účtovných zásad a účtovných metód, ako aj primeranosť účtovných odhadov a súvisiacich informácií zverejnených Bankovou radou NBS.
- Predkladáme záver o tom, či Banková rada NBS vhodne používa účtovnú zásadu nepretržitého pokračovania v činnosti, a na základe získaných audítorských dôkazov záver o tom, či existuje významná neistota v súvislosti s udalosťami alebo okolnosťami, ktoré by mohli významne spochybniť schopnosť banky nepretržite pokračovať v činnosti. Ak dospejeme k záveru, že významná neistota existuje, sme povinní upozorniť v našej správe audítora na súvisiace informácie uvedené v účtovnej závierke alebo, ak sú takéto zverejnené informácie nedostatočné, modifikovať náš názor. Naše závery však vychádzajú z audítorských dôkazov získaných do dátumu vydania našej správy audítora. Budúce udalosti alebo okolnosti však môžu spôsobiť, že banka prestane pokračovať v nepretržitej činnosti.
- Hodnotíme celkovú prezentáciu, štruktúru a obsah účtovnej závierky vrátane zverejnených informácií, ako aj to, či účtovná závierka verne zobrazuje uskutočnené transakcie a udalosti.

S osobami poverenými spravovaním komunikujeme okrem iného o plánovanom rozsahu a harmonograme auditu a o významných zisteniach auditu, vrátane všetkých významných nedostatkov internej kontroly, ktoré počas nášho auditu zistíme.

II. Správa k ďalším požiadavkám zákonov a iných právnych predpisov

Správa k informáciám, ktoré sa uvádzajú v správe o výsledku hospodárenia NBS za rok 2023 – dodatok správy nezávislého audítora

Banková rada NBS je zodpovedná za informácie uvedené v správe o výsledku hospodárenia NBS za rok 2023 zostavenej podľa požiadaviek zákona o NBS č. 566/1992 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o NBS"). Naš vyššie uvedený názor na účtovnú závierku sa nevzťahuje na iné informácie v správe o výsledku hospodárenia.

V súvislosti s auditom účtovnej závierky sme zodpovední za oboznámenie sa s informáciami uvedenými v správe o výsledku hospodárenia a za vyhodnotenie, či tieto informácie nie sú vo významnom nesúlade s účtovnou závierkou alebo našimi poznatkami, ktoré sme získali počas auditu účtovnej závierky, alebo sa inak zdajú byť významne nesprávne.

Posúdili sme, či správa o výsledku hospodárenia banky obsahuje informácie, ktorých uvedenie vyžaduje zákon o NBS.

Podľa nášho názoru, na základe prác vykonaných počas auditu účtovnej závierky:

- informácie uvedené v správe o výsledku hospodárenia zostavenej za rok 2023 sú v súlade s účtovnou závierkou za daný rok,
- správa o výsledku hospodárenia obsahuje informácie podľa zákona o NBS.

Bratislava 15. marca 2024

Ing. Zuzana Letková, FCCA
zodpovedný audítor
Licencia SKAu č. 865

V mene spoločnosti
Deloitte Audit s.r.o.
Licencia SKAu č. 014

Správa o výsledku hospodárenia Národnej banky Slovenska za rok 2023

Obsah

1	HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA.....	2
1.1.	Celkové zhrnutie	2
1.2.	Finančné činnosti	3
1.2.1.	Výkon menovej politiky	3
1.2.2.	Správa investičných rezerv	5
1.2.3.	Operácie s klientmi.....	6
1.3.	Emisia eurobankoviek a euromincí	6
1.4.	Prevádzkové a ostatné náklady a výnosy	7
1.4.1.	Náklady na zamestnancov a sociálne náklady	8
1.4.2.	Správne a prevádzkové náklady	8
1.4.3.	Náklady na finančné vzdelávanie	9
2.	ROZDELENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU	10

1 HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK NÁRODNEJ BANKY SLOVENSKA

1.1. Celkové zhrnutie

Národná banka Slovenska skončila rok 2023 s nulovým hospodárskym výsledkom, po použití rezervy vo výške 368 mil. EUR. Európska centrálna banka v reakcii na rekordné hodnoty inflácie pokračovala v sprísňovaní menovej politiky a zvyšovaní kľúčových úrokových sadzieb. Nezastavil sa ani vplyv týchto opatrení na zvyšovanie úrokových nákladov a straty centrálnych bánk tak pretrvávali. NBS to prinieslo stratu z finančných činností vo výške 271 mil. EUR. Celková strata za bežný rok NBS bola vo výške 368 mil. EUR, pred použitím všeobecnej rezervy. Vďaka dlhodobu tvorenej rezerve na finančné riziká v minulých rokoch, dokázala tieto straty plynúce najmä z menovo-politických operácií kompenzovať použitím časti tejto rezervy.

NBS napriek náročnej situácii naďalej odvádza zrážkovú daň z výnosov, ktoré jej plynú z dlhopisov emitovaných na území Slovenskej republiky. Za rok 2023 prispela NBS do štátneho rozpočtu čiastkou 33 mil. EUR.

Vládne dlhopisy Slovenskej republiky vo vlastníctve NBS sú v objeme 20 mld. EUR, v celom Eurosystéme to bolo 26 mld. EUR. NBS je tým v pozícii najväčšieho veriteľa.

Prevádzkové náklady banky boli v objeme 113 mil. EUR. Náklady na zamestnancov vrátane sociálnych nákladov tvorili 73 mil. EUR a 31 mil. EUR náklady na prevádzku a správu. Stúpajúca inflácia zasiahla takmer každú nákladovú oblasť. Na dôvažok, energetická kríza, ktorá sa naplno prejavila v nákladoch práve v roku 2023, priniesla o takmer 4 mil. EUR vyššie náklady na spotrebu energií.

V roku 2023 NBS opätovne vložila viac ako 1 mil. EUR do projektu 5peňazí určeného na podporu finančného vzdelávania a zvyšovania finančnej gramotnosti obyvateľstva Slovenska. Okrem toho NBS prostredníctvom svojej nadácie podporuje rôzne externé projekty a programy zvyšovania úrovne finančnej gramotnosti rôznorodých skupín obyvateľov Slovenska.

Ostatné výnosy s markantným podielom výnosov z poplatkov a príspevkov subjektov finančného trhu prispeli k výsledku objemom 22 mil. EUR.

Jednotlivé zložky hospodárskeho výsledku NBS k 31.12.2023 uvádza tabuľka č. 1.

Tabuľka 1 Hospodársky výsledok NBS

(v tis. EUR)					
Hospodársky výsledok NBS	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Finančné činnosti	1				
Výsledok z finančných operácií	2	(271 055)	(71 703)	x	(199 352)
z toho zrážková daň	3	(33 409)	(58 553)	57%	25 144
Emisia obeživa a zberateľských mincí	4				
Náklady na tlač eurobankoviek a razenie euromincí	5	(8 313)	(9 846)	84%	1 532
Výnosy z emisie eurobankoviek a euromincí	6	3 550	3 366	105%	184
Prevádzkové a ostatné náklady a výnosy	7				
Prevádzkové náklady	8	(113 258)	(97 149)	117%	(16 109)
Náklady na finančné vzdelávanie	9	(1 081)	(968)	112%	(113)
Prevádzkové výnosy	10	326	319	102%	7
Ostatné výnosy	11	22 221	19 532	114%	2 689
Hospodársky výsledok pred použitím všeobecnej rezervy	12	(367 609)	(156 448)	x	(211 161)
Použitie všeobecnej rezervy na finančné riziká	13	367 609	0	x	367 609
Hospodársky výsledok NBS spolu	14	(0)	(156 448)	x	156 448

Pozn.: Medzisúčty a súčty nemusia korešpondovať vzhľadom k zaokrúhľeniu. Uvedené platí pre celý dokument.

1.2. Finančné činnosti

Medzi finančné činnosti banky patrí výkon menovej politiky, správa investičných rezerv banky a finančné operácie s klientmi NBS.

NBS vykázala k 31.12.2023 stratu z finančných činností v sume 271 mil. EUR (v roku 2022 strata 72 mil. EUR). Hlavným nositeľom straty boli úrokové náklady plynúce banke z plnenia úloh menovej politiky. Strata z menovej politiky tvorila 95% celkových strát z finančných činností. Z investičných rezerv sa v tomto roku podarilo preklopiť výsledok do zisku vo výške 16 mil. EUR. Výsledky z jednotlivých oblastí finančných činností banky uvádza tabuľka č. 2.

Tabuľka 2 Finančné činnosti

Finančné činnosti	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Výsledok z výkonu menovej politiky	1	(258 284)	(279)	x	(258 004)
z toho zrážková daň	2	(33 409)	(58 553)	57%	25 144
Výsledok zo správy investičných rezerv	3	16 207	(205 722)	x	221 929
Výsledok z operácií s klientmi	4	(28 978)	134 299	x	(163 277)
Výsledok z finančných činností	5	(271 055)	(71 703)	x	(199 352)

Pozn.: V tabuľke bola vykonaná prezentačná zmena

1.2.1. Výkon menovej politiky

Rada guvernérov aktívne pokračovala v sprísňovaní menovej politiky nevyhnutnej pre včasný návrat inflácie na cieľovú úroveň 2%. Na zabezpečenie tohto cieľa v strednodobom horizonte pokračovala v postupnom zvyšovaní kľúčových úrokových sadzieb až do druhej polovice septembra. V priebehu roka 2023 úrokové sadzby stúpili o 2% (pozri tabuľku č. 3). **Pre centrálnu banku Eurosystemu to v praxi znamenalo** zväčšovanie úrokovej nerovnováhy medzi výnosmi z menovo-politických aktív a nákladmi na ich financovanie, čoho výsledkom boli **pretrvávajúce finančné straty**.

Tabuľka 3 Výška úrokových sadzieb ECB

Účinnosť od	Jednodňové refinančné operácie	Hlavné refinančné operácie	Jednodňové sterilizačné operácie
21.12.2022	2,75 % p.a.	2,50 % p.a.	2,00 % p.a.
8.2.2023	3,25 % p.a.	3,00 % p.a.	2,50 % p.a.
22.3.2023	3,75 % p.a.	3,50 % p.a.	3,00 % p.a.
10.5.2023	4,00 % p.a.	3,75 % p.a.	3,25 % p.a.
21.6.2023	4,25 % p.a.	4,00 % p.a.	3,50 % p.a.
2.8.2023	4,50 % p.a.	4,25 % p.a.	3,75 % p.a.
20.9.2023	4,75 % p.a.	4,50 % p.a.	4,00 % p.a.

Detailný pohľad na jednotlivé zložky hospodárskeho výsledku z výkonu menovej politiky je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka 4 Výkon menovej politiky

(v tis. EUR)

Výkon menovej politiky	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Operácie na voľnom trhu spolu (r. 2 až 4):	1	381 273	15 540	x	365 733
Hlavné operácie	2	4 634	2 767	167%	1 867
Dlhodobejšie refinančné operácie	3	185 153	(50 929)	x	236 082
Štrukturálne operácie (nakúpené cenné papiere)	4	191 485	63 701	x	127 784
Automatické operácie	5	(474 482)	(43 468)	x	(431 014)
Povinné minimálne rezervy	6	(15 740)	20 072	x	(35 812)
Podiel na menovom príjme Eurosystemu	7	555 556	120 886	x	434 671
Pohľadávky/závazky voči TARGET	8	(427 117)	(84 033)	x	(343 084)
Pohľadávky z prevodu devízových rezerv do ECB	9	15 161	2 305	x	12 856
Pohľadávky/závazky z emisie bankoviek	10	(298 431)	(33 122)	x	(265 310)
Poplatky, zmluvné pokuty a iné	11	5 498	1 542	x	3 956
Hospodársky výsledok z výkonu menovej politiky	12	(258 284)	(279)	x	(258 004)

Pozn.: V tabuľke bola vykonaná prezentačná zmena

Celkový objem menovo-politického portfólia v držbe NBS dosiahol k 31.12.2023 hodnotu 46 mld. EUR. Tvorili ho cenné papiere a refinančné operácie.

Portfólio cenných papierov malo ku koncu roka 2023 hodnotu 42 mld. EUR. Čisté nákupy v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (ďalej len „PEPP“) a programu nákupu aktív (ďalej len „APP“) boli ukončené ešte v roku 2022. V roku 2023 sa pokračovalo v reinvestovaní istín zo splatených cenných papierov nakúpených v oboch programoch. Reinvestície v rámci APP boli ukončené k 30.6.2023, reinvestovanie istín zo splatených cenných papierov v rámci PEPP je plánované do konca roka 2024. V období do konca roka 2028 bude splatných 18 mld. EUR z aktuálneho objemu cenných papierov v držbe NBS. Posledná splatnosť je v roku 2053.

Súčasťou menovo-politického portfólia sú aj cenné papiere emitované vládou SR. Celková držba cenných papierov emitovaných vládou SR na úrovni Eurosystemu dosiahla ku koncu roka 26 mld. EUR, z toho v portfóliu NBS bolo 20 mld. EUR.

Významné objemy likvidity sa v celom Eurosysteme poskytli prostredníctvom refinančných operácií v rámci programu TLTRO III, ktorý bol pre komerčné banky atraktívnym zdrojom financovania. Cieľom bolo podporiť poskytovanie bankových úverov malým a stredným podnikom najviac zasiahnutým pandémie. **NBS poskytla kumulatívne v rámci TLTRO III likviditu komerčným bankám v celkovej výške 10,2 mld. EUR.** Doposiaľ banky v predčasnom aj riadnom termíne splatili 6,5 mld. EUR, čo predstavuje 64% z celkovej hodnoty poskytnutých refinančných úverov. K 31.12.2023 banka vykazuje TLTRO III v objeme 3,7 mld. EUR.

NBS mala za rok 2023 z výkonu menovej politiky stratu 258 mil. EUR. Príčinou boli náklady na financovanie portfólia, ktoré boli vyššie ako výnosnosť portfólia. Cenné papiere vygenerovali čistý výnos 191 mil. EUR. Zatiaženie úrokového výnosu z cenných papierov zrážkovou daňou vo výške 33 mil. EUR znížilo ich celkovú priemernú výnosnosť na 0,44%. Zdroje na ich financovanie na druhej strane podliehali úročeniu aktuálnymi úrokovými sadzbami, ktoré boli na oveľa vyššej priemernej úrovni (3,81%). Nárast výnosov o 236 mil. EUR pri dlhodobějších refinančných operáciách bol dôsledkom zmeny úročenia.

V roku 2023 vykázala banka razantne vyššie náklady z vkladových automatických operácií (474 mil. EUR), ktoré len z časti vykompenzovali vyššie výnosy z poskytnutých úverov (185 mil. EUR), predovšetkým v rámci TLTRO III. **Ďalšie zvýšenie nákladov, pod ktoré sa podpísal rast kľúčových úrokových sadzieb ECB, bolo zreteľné pri úročení záväzkovej pozície NBS v systéme TARGET (427 mil. EUR).**

Vysoké náklady prináša NBS aj emisia bankoviek. Celková hodnota bankoviek emitovaných na Slovensku ku koncu roka 2023 bola v objeme 25 mld. EUR, z toho hodnota emisie nad kľúč pre alokovanie bankoviek predstavovala až 9 mld. EUR. Záväzková pozícia je úročená sadzbou pre hlavné refinančné operácie, ktorá je od 20.9.2023 vo výške 4,5% p.a. **Pre NBS to v roku 2023 znamenalo dodatočné náklady v objeme 298 mil. EUR.** Emisia hotovosti na Slovensku rastie už od roku 2017. Emisiu ťahá najmä dopyt po bankovkách v nominálnej hodnote 100 EUR. Z celkovej nadmernej emisie 9 mld. EUR tvorí dopyt po nižších denomináciách len štvrtinu. Nadmerný dopyt po vyšších denomináciách pravdepodobne a do veľkej miery pramení z exportu hotovosti do zahraničia, najmä na Ukrajinu, ale aj do iných krajín mimo eurozóny. Hoci tu pôsobia aj domáce faktory, ako napr. tvorba preventívnych úspor v dôsledku ekonomickej neistoty a s ňou spojenou zmenou transakčných zvyklostí, export hotovosti je dominujúcim efektom. Je vysoká pravdepodobnosť, že geografická poloha stavia Slovensko v tejto oblasti do pozície vhodného zdroja rezervnej meny tečúcej do susediacich krajín mimo eurozóny. Tieto toky môžu byť intenzívnejšie v časoch spoločenskej a ekonomickej neistoty. Cenu v podobe zvýšených nákladov za to platí práve NBS.

Z prerozdelenia menového príjmu Eurosystemu mala NBS v roku 2023 výnos 556 mil. EUR. Nedokázal však vyvážiť vyššie uvedené straty z menovo-politických operácií v plnej miere.

1.2.2. Správa investičných rezerv

Správou investičných rezerv sa rozumie riadenie investičných aktív banky tvorených portfóliami cenných papierov, akciovým portfóliom a zlatom. Financovanie investičných aktív je zabezpečované úverovými obchodmi a vkladmi. Trhové riziká spojené so správou investičných rezerv banka eliminuje prostredníctvom menového a úrokového zabezpečenia. Detailný pohľad na jednotlivé zložky hospodárskeho výsledku zo správy investičných rezerv je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka 5 Správa investičných rezerv

Správa investičných rezerv	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Cenné papiere	1	325 323	(115 532)	x	440 855
Obchody so zlatom	2	(58 877)	450	x	(59 326)
Obchody s derivátmi	3	109 530	(23 125)	x	132 655
Úverové obchody	4	(253 503)	(71 380)	x	(182 123)
Bežné účty a vklady	5	(91 141)	4 723	x	(95 863)
Kurzové rozdiely	6	(14 232)	(58)	x	(14 175)
Poplatky	7	(894)	(800)	112%	(94)
Hospodársky výsledok zo správy investičných rezerv	8	16 207	(205 722)	x	221 929

Objem investičných rezerv NBS k 31.12.2023 dosiahol hodnotu 10,4 mld. EUR, z toho 7,6 mld. EUR tvorilo portfólio cenných papierov denominovaných v menách AUD, CAD, CNY, EUR, GBP, CHF, JPY a USD, 1,9 mld. EUR zlato a zvyšok sú akcie ETF.

V oblasti správy investičných rezerv sme sa po minuloročnej strate preklopili do zisku. Výnos v objeme 16 mil. EUR bol o 222 mil. EUR lepší výsledok v porovnaní s minulým rokom (strata 206 mil. EUR). Najmarkantnejšie zlepšenie výsledku bolo zreteľné pri správe portfólia cenných papierov (+441 mil. EUR). Hlavným dôvodom preklopenia do zisku boli výrazne nižšie straty z precenenia cenných papierov na trhovú hodnotu. V dôsledku zvyšovania úrokových sadzieb sa zvýšili aj úrokové náklady z úverových obchodov (+182 mil. EUR).

1.2.3. Operácie s klientmi

Z operácií s klientmi banka vykázala za rok 2023 stratu 29 mil. EUR. Medziročný pokles o 163 mil. EUR bol dôsledkom absencie výnosových úrokov z úročenia účtov klientov, ktorí nemajú povinnosť tvoriť a dodržiavať povinné minimálne rezervy.

Nevyhnutné zvyšovanie kľúčových úrokových sadzieb zasiahlo aj hospodársky výsledok ECB. Za rok 2023 vykázala stratu 1,3 mld. EUR. Negatívnou konzekvenciou pre NBS bol výpadok výnosu z prerozdelenia zisku ECB.

1.3. Emisia eurobankoviek a euromincí

Náklady na emisnú činnosť NBS zahŕňajú náklady na tlač eurobankoviek a razbu obehových, pamätných a zberateľských euromincí. V roku 2023 NBS zabezpečila tlač 49 mil. ks bankoviek nominálnej hodnoty 50 EUR vzoru ES2, razbu 6 mil. ks obehových euromincí nominálnej hodnoty 5 centov a 10 centov a razbu 1 mil. ks pamätných dvojeurových mincí. V roku 2023 NBS zvýšila objem razby (vrátane dorazby) zberateľských mincí na 1,2 mil. ks, pričom bolo vydaných 10 druhov zberateľských euromincí (pozri tabuľku č. 7). V roku 2023 NBS realizovala výmenný swap s Banco de Portugal, keď boli do Portugalska odsunuté nepotrebné obehové mince nominálnych hodnôt 1 cent a 2 centy v počte 78 mil. ks výmenou za požadované mince nominálnej hodnoty 1 EUR v počte 1,14 mil. ks. Náklady na danú operáciu dosiahli necelých 68 tis. EUR (doprava mincí platená v pomere 50/50), čo v porovnaní s nákladmi spojenými s razbou rovnakého množstva 1 EUR mincí predstavuje úsporu 0,2 mil. EUR.

Emisné náklady ku koncu roka 2023 boli v objeme 8 mil. EUR (10 mil. EUR v roku 2022). Dominujúcim vplyvom bol pokles nákladov na razbu obehových aj pamätných euromincí o 2 mil. EUR vychádzajúci z poklesu objemu ich razby. V roku 2023 sa nerazili obehové mince nominálnej hodnoty 2 EUR, pamätná obehová 2 EUR minca bola razená iba jedna v počte 1 mil. ks, zatiaľ čo v roku 2022 tri vzory v počte 3 mil. ks. Naopak náklady na razenie zberateľských mincí vzrástli o 0,8 mil. EUR vplyvom vyššieho objemu razby a najmä dorazby zberateľských mincí. V porovnaní s minulým rokom boli nižšie aj náklady na tlač eurobankoviek nominálnej hodnoty 50 EUR konzekventne s ich nižším objemom tlače.

Výnosy z emisie v roku 2023 dosiahli objem 3,6 mil. EUR (3,4 mil. EUR v roku 2022). Medziročne tak narástli o 5% (pozri tabuľku č. 6) vplyvom vyšších tržieb z predaja obehových a pamätných mincí.

Tabuľka 6 Emisia eurobankoviek a euromincí

Emisia obeživa a zberateľských euromincí	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Náklady na tlač eurobankoviek a razenie euromincí	1	(8 313)	(9 846)	84%	1 532
Výnosy z emisie eurobankoviek a euromincí	2	3 550	3 366	105%	184

(v tis. EUR)

Tabuľka 7 Zberateľské a pamätné euromince razené alebo emitované v roku 2023

Názov pamätnej a zberateľskej euromince	č. r.	Typ mince	Nominálna hodnota	Dátum emisie	Počet mincí v ks
Krista Bendová - 100. výročie narodenia	1	Strieborná zberateľská	10 EUR	27.01.2023	9 100
Prvá transfúzia krvi na Slovensku - 100. výročie	2	Pamätná	2 EUR	2.3.2023	1 000 000
Viktor Kubal - 100. výročie narodenia	3	Strieborná zberateľská	10 EUR	20.03.2023	9 300
Spustenie parnej prevádzky na železničnej trati Bratislava - Trnava - 150. výročie	4	Strieborná zberateľská	10 EUR	19.04.2023	9 700
Začiatok pravidelného vysielania československého rozhlasu - 100. výročie	5	Strieborná zberateľská	10 EUR	17.05.2023	10 300
Fauna a flóra na Slovensku - medveď hnedý	6	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR	26.06.2023	40 000
Chránená krajinná oblasť Vihorlat	7	Strieborná zberateľská	20 EUR	05.09.2023	10 100
Fauna a flóra na Slovensku - bocian čierny	8	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR	20.09.2023	40 000
Začiatok pravidelnej expresnej pošty ťahanej koňmi na trase Viedeň - Bratislava - 200. výročie	9	Pamätná	2 EUR	11.10.2023	1 000 000
Vznik Samovej rieše - 1400. výročie	10	Zlatá zberateľská	100 EUR	14.11.2023	5 000
Ján Chryzostom Korec - 100. výročie narodenia	11	Strieborná zberateľská	10 EUR	január 2024	11 000
Jozef Krónér - 100. výročie narodenia	12	Strieborná zberateľská	10 EUR	marec 2024	12 200
Dorazby mincí v roku 2023:					
Spustenie parnej prevádzky na železničnej trati Bratislava-Trnava - 150. výročie - dorazba	1	Strieborná zberateľská	10 EUR		450
Viktor Kubal - 100. výročie narodenia	2	Strieborná zberateľská	10 EUR		200
Fauna a flóra na Slovensku - včela medonosná - dorazba	3	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR		15 000
Fauna a flóra na Slovensku - vlk dravý - dorazba	4	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR		15 000
Fauna a flóra na Slovensku - kamzík vrchovský tatranský- dorazba	5	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR		5 000
Fauna a flóra na Slovensku - rys ostrovid - dorazba	6	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR		10 000
Fauna a flóra na Slovensku - medveď hnedý - dorazba	7	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR		10 000
Fauna a flóra na Slovensku - bocian čierny - dorazba	8	Zberateľská z obyčajných kovov	5 EUR		5 000
Spolu:	13				2 217 350
z toho razené v roku 2023	14				1 198 550

1.4. Prevádzkové a ostatné náklady a výnosy

Celková výška prevádzkových nákladov ku koncu roka 2023 bola 113 mil. EUR (97 mil. EUR v roku 2022). Rast inflácie pretrvávajúci z predchádzajúceho roka sa v oblasti prevádzkových nákladov naplno prejavil práve v roku 2023. Dvojciferná inflácia ovplyvnila takmer všetky oblasti prevádzkových nákladov. Vplyv inflácie, umocnený dopadom energetickej krízy, ktorá strojnásobila náklady na energie viedol k zvýšeným prevádzkovým nákladom o 16 mil. EUR. **Po eliminovaní vplyvu zvýšených cien energií by bol medziročný nárast prevádzkových nákladov o 13%.**

Náklady na zamestnancov vrátane sociálnych nákladov predstavovali 73 mil. EUR (63 mil. EUR v roku 2022). Okrem mzdových nákladov a súvisiacich zákonných odvodov rastúcich v súlade s infláciou boli vykazované aj vyššie náklady na odchodné. Príčinou bola úprava a rozpúšťanie dlhodobých rezerv na odchodné v minulom roku v dôsledku nárastu úrokových sadzieb a poklesu počtu zamestnancov.

Prevádzkové výnosy v roku 2023 dosiahli 0,3 mil. EUR. **Ostatné výnosy tvorené najmä príspevkami a poplatkami od subjektov finančného trhu sa vytiahli na objem 22 mil. EUR** (20 mil. EUR v roku 2022). V porovnaní s minulým rokom to bolo o 14% viac (pozri tabuľku č. 8). Vďaka tomu hlavne zvyšovaniu výnosov z príspevkov subjektov finančného trhu, ktoré NBS riadi svojimi rozhodnutiami koncepčne podporujú ich pravidelný rast. Výnosy z platobných systémov dosiahli v roku 2023 hodnotu 3 mil. EUR. Tvoria ich prijaté výnosy z poplatkov za transakcie SIPS a výnosy z podielu na združenom príjme platobného systému TARGET.

Tabuľka 8 Prevádzkové a ostatné náklady a výnosy

(v tis. EUR)

Prevádzkové a ostatné náklady a výnosy	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Prevádzkové náklady	1	(113 258)	(97 149)	117%	(16 109)
Náklady na zamestnancov a sociálne náklady	2	(72 873)	(63 183)	115%	(9 690)
Náklady na prevádzku a správu	3	(30 751)	(24 701)	124%	(6 050)
Odpisy hmotného majetku	4	(7 462)	(7 248)	103%	(214)
Odpisy nehmotného majetku	5	(2 172)	(2 017)	108%	(154)
Náklady na finančné vzdelávanie	6	(1 081)	(968)	112%	(113)
Prevádzkové výnosy	7	326	319	102%	7
Ostatné výnosy	8	22 221	19 532	114%	2 689
Výnosy od subjektov finančného trhu	9	19 125	16 053	119%	3 071
Výnosy z platobných systémov	10	3 097	3 478	89%	(382)

1.4.1. Náklady na zamestnancov a sociálne náklady

Počet zamestnancov zostal v roku 2023 stabilný a to aj napriek novým funkciám a reguláciám, ktoré centrálné banky postupne prijímajú. **Priemerný prepočítaný stav zotrval na úrovni 1072 zamestnancov.** Na hlavných činnostiach centrálnej banky vykonávaných vo verejnom záujme sa podieľalo celkom 377 zamestnancov, z toho 106 zamestnancov zabezpečovalo emisiu eurobankoviek a euromincí a 271 zamestnancov plnilo úlohy v oblasti dohľadu nad finančným trhom, ochrany finančného spotrebiteľa a udržiavania finančnej stability.

Náklady na zamestnancov a sociálne náklady boli v roku 2023 vyplatené v celkovej výške 73 mil. EUR (63 mil. EUR v roku 2022). Náklady na zamestnancov dosiahli objem 49,4 mil. EUR a v porovnaní s minulým rokom ich nárast nepresiahol inflačný nárast na Slovensku. Zákonné sociálne poistenie dosiahlo objem 23 mil. EUR. V roku 2022 boli upravované a rozpúšťané dlhodobé rezervy na odchodné vplyvom zmeny diskontných faktorov, z dôvodu nárastu úrokových sadzieb. Práve tento fakt vysvetľuje mierne nadinflačný nárast v oblasti sociálnych nákladov.

1.4.2. Správne a prevádzkové náklady

Náklady na prevádzku a správu boli za rok 2023 v objeme 31 mil. EUR (25 mil. EUR v roku 2022, pozri tabuľku č. 9). V porovnaní s minulým rokom sa **viac ako strojnásobili náklady na spotrebu energií**, čo prinieslo najvýraznejší nárast nákladov na prevádzku a správu o 3,7 mil. EUR. Stúpajúce náklady na spotrebu energií sú nevyžiadaným dôsledkom globálnej energetickej krízy úzko súvisiacej so vznikom vojnového konfliktu na Ukrajine. **Ak by banka abstrahovala od vplyvu zvýšených cien energií, správne a prevádzkové náklady by sa medziročne zvýšili o 10%, čo bolo približne na úrovni hodnoty priemernej inflácie za celý rok 2023.**

Z hľadiska objemu nákladov štandardne dominujú náklady na technickú podporu informačných systémov, ktoré banka vykázala vo výške 7 mil. EUR. Rovnako ako v minulom roku stúpili náklady na technickú podporu bezpečnostných systémov a náklady na technickú podporu ESCB systémov, pod ktoré sa podpísali nové náklady inicializačných fáz projektu Digitálne Euro. Zvýšili sa aj náklady na prístupy k databázam a ich spracovanie a to dôsledkom prieskumu bohatstva a spokojnosti domácností realizovaného v roku 2023. Výsledky prieskumu boli priebežne počas roka publikované na webových stránkach NBS.

Na opravy a udržiavanie banka vynaložila celkovo 4,7 mil. EUR. Štandardne najvyšší bol podiel nákladov na opravy a údržby budov, kde boli v roku 2023 najvýraznejšie náklady na opravy inteligentných systémov na riadenie teplotného a svetelného komfortu v hlavnej budove NBS

(0,7 mil. EUR), opravy vonkajších priestorov a komunikácie (0,6 mil. EUR) a opravy rôznych elektrických zariadení (0,4 mil. EUR).

V súvislosti s odznením pandémie sa postupne dostávajú na vyššie úrovne aj náklady na cestovné a náklady na organizáciu rôznych účelových akcií, ktoré sú súčasťou nákladov na reprezentáciu. V roku 2023 sa písalo 30. výročie založenia Národnej banky Slovenska. Pri tejto príležitosti boli zorganizované viaceré mimoriadne odborné konferencie v oblasti menovej politiky, k odkazu I. Karvaša a pod. Na pôde ECB si NBS ku koncu roka pripomenula nielen 30. výročie jej založenia, ale aj výročie vzniku Slovenskej republiky prostredníctvom spoločne organizovanej akcie.

Udržateľnosť nákladov bola dosiahnutá aj vďaka úsporám a nižším nákladom v niektorých oblastiach. Banka znížila náklady na spotrebu materiálu, náklady na nájomné a náklady na propagáciu a tlač. Banka v týchto nákladových položkách ušetrila takmer 1 mil. EUR.

Tabuľka 9 Náklady na prevádzku a správu

(v tis. EUR)

Náklady na prevádzku a správu	č. r.	Skutočnosť		Δ 2023 2022	Medziročná zmena
		2023	2022		
Náklady na technickú podporu a údržbu informačných systémov	1	(7 008)	(6 128)	114%	(880)
Spotreba energie	2	(5 245)	(1 547)	339%	(3 698)
Opravy a udržiavanie	3	(4 705)	(3 699)	127%	(1 006)
Príspevky právnickým osobám a členské príspevky	4	(2 439)	(2 162)	113%	(277)
Poplatky za prístupy, prenosy údajov a telekomunikačné náklady	5	(1 625)	(1 631)	100%	6
Náklady na reprezentáciu	6	(1 499)	(998)	150%	(501)
Spotreba materiálu	7	(1 380)	(1 788)	77%	408
Cestovné	8	(1 288)	(735)	175%	(553)
Náklady na propagáciu, period., neperiodickú tlač a informačné materiály	9	(811)	(1 044)	78%	233
Náklady na preklady, tlačenie a poradenské služby	10	(742)	(424)	175%	(318)
Upratovanie a záhradnícke práce	11	(543)	(571)	95%	28
Ochrana objektov a prepravy obehiva	12	(510)	(502)	102%	(8)
Vzdelávanie	13	(446)	(527)	85%	81
Nájomné	14	(422)	(728)	58%	306
Dary	15	(416)	(403)	103%	(13)
Audit a rating	16	(394)	(365)	108%	(29)
Dane a poplatky	17	(259)	(245)	106%	(14)
Platené poisťné	18	(124)	(120)	103%	(4)
Ostatné správne a prevádzkové náklady	19	(895)	(1 084)	83%	189
Náklady na prevádzku a správu	20	(30 751)	(24 701)	124%	(6 050)

1.4.3. Náklady na finančné vzdelávanie

NBS pokračuje v rozširovaní svojich aktivít cielených na zvyšovanie finančnej gramotnosti a zabezpečovanie finančného vzdelávania verejnosti. Využíva na to vlastné vybavené školiace centrá s vyškolenými lektormi, vďaka ktorým rozširuje vedomosti a zručnosti aj u sociálnych pracovníkov pracujúcich v teréne. V rámci vzdelávacieho projektu 5peňazí činnosť NBS pokrýva mnohé oblasti a jej aktivity sú rozmanité. V roku 2023 NBS zabezpečila napríklad zber a analýzu dát v marginalizovaných rómskych komunitách, tvorbu e-learningovej školy pre dospelých, produkciu audiovizuálnych diel a premietanie rozprávok od 5peniažka v kinách, realizáciu náučného chodníka v ZOO Bojnice, ako aj vysielanie vzdelávacích relácií, rubrik a súťaží v rádiách, kampane a PR články na sociálnych sieťach atď. **Na dosiahnutie cieľov finančného vzdelávania a zvyšovania finančnej gramotnosti obyvateľstva v roku 2023 NBS vynaložila 1,1 mil. EUR, t.j. o 12% vyšší objem priamych nákladov ako v roku 2022. Okrem toho NBS prostredníctvom Nadácie NBS podporuje rôzne externé projekty a programy zvyšovania úrovne finančnej gramotnosti obyvateľov Slovenska.**

2. ROZDELENIE HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU

NBS pokrýva náklady výlučne zo svojej činnosti, nie je financovaná zo štátneho rozpočtu ani z rozpočtov verejnej správy.

V zmysle ustanovenia zákona o NBS (§ 39 ods.4) je výsledkom hospodárenia NBS za účtovné obdobie vytvorený zisk alebo strata. NBS používa vytvorený zisk na prídely do rezervného fondu a ďalších kapitálových fondov, prípadne na úhradu straty z minulých rokov. Stratu vytvorenú v účtovnom období môže NBS uhradiť z rezervného fondu alebo z iných rezerv. Strata, o ktorej Banková rada NBS rozhodne, že zostane neuhradená, sa prevedie do nasledujúceho účtovného obdobia.

Nakoľko NBS za rok 2023 vykázala nulový hospodársky výsledok, návrh na rozdelenie zisku alebo vyrovnanie straty neboli súčasťou schvaľovania účtovnej závierky NBS za rok končiaci sa 31. decembra 2023 Bankovou radou NBS, ktoré sa uskutočnilo dňa 15. marca 2024.

Bratislava, 15. marca 2024

Peter Kažimír

guvernér

Albín Kotian

výkonný riaditeľ
úsek finančného riadenia,
informačných technológií
a prevádzkových činností

Jana Langerová

riaditeľka
odbor finančného riadenia